

Kongresszusra készülnek a postások

A Magyar Szakszervezetek Országos Szövetségének soron kívüli kongresszusát követően egy héttel, november 30-án — a szakmai, ágazati szakszervezetek közül legelőbb — a Postai Dolgozók Szakszervezete is kongresszust tart.

Véletlen-e a két időpont közelsége — kérdezem *Mudruczó Kornél* országos titkárt — **vagy tudatosan alakították így?**

— Véletlen az időpontok egybeesése. Több hónappal ezelőtt vetődött fel először időközi kongresszus megtartásának az igénye. A tavaly május végi alakuló kongresszusunk óta eltelt időszak jó néhány olyan kérdést hozott napvilágra, amelyekre nem lehetett előre szá-

kívüli kongresszuson kell rendezni. Egynapos, puritán, minden protokolltól mentes munkakongresszusra készülünk. A költségek nem állhatnak másból, mint a küldöttek utazásainak fedezetéből, valamint tisztességes, mértékelt ellátásból. Mindebből következik, hogy rendkívüli súlya van a kongresszust előkészítő munkának. Az egész kongresszus menetét, ügyrendjét, napirendi pontjait úgy próbáltuk kialakítani, hogy a kongresszus küldöttei el tudják végezni azt az érdemi munkát, amiért a kongresszus összehívott.

— **Másfél év telt el a tavalyi alakuló kongresszus óta. Mik voltak a Postai Dolgozók Szakszervezeté-**

mos témát szakszervezeti kezdeményezésre rögzítettek, pl.: a felmondási időnél a konstrukció egy tulajdonképpeni végkielégítést tartalmaz, hosszú hónapokkal megelőzve a parlament ez irányú döntését.

— Sikerként könyveltük el az 1990. november 2. és 6-a közötti — sztrájkfelhívásunk utáni — egyeztető tárgyalásokon kiharcolt október 1-jei hatállyal végrehajtott 10 százalékos alapterjesztést. Jobb lett volna persze sztrájkfelhívás nélkül is megegyeznünk.

— Az idei esztendő tavaszán magát a tényt pozitívan értékelhetjük, hogy korábbi igényünknek megfelelően, a bérfejlesztés első ütemeként (még az éves tervtárgyalások előtt, a bevételi tervszámok ismerete nélkül) 20 százalékos bérfejlesztés valósult meg a titkárok országos tanácsának egyetértésével. Ugyanakkor megfogalmaztuk, hogy az első féléves gazdasági adatok ismeretében és azok szakmai elemzése után meg kell kezdeni a második ütemű bérfejlesztési tárgyalásokat. A tárgyalások eredményeképpen október 1-jétől központilag éves szinten 1,5 százalékos, vagyis október 1-jétől 6 százalékos központi bérfejlesztés valósult meg. Az igazgatóságok éves szinten 1 százalékos, október 1-jétől 4 százalékos sajátos bérfejlesztésükhöz a központi 6 százalékos bérfejlesztéssel együtt báziskorrektúrákat kaptak.

— **És mik voltak a kudarcok?**

— A negatívumok: a már előbb említett gazdálkodási, költségvetési tisztázatlanságok és a vagyonmegosztás kérdésének rendezetlensége mellett negatívum, hogy ugyan a Magyar Posta átszervezésének egyik feltétele volt — a Postások Szakszervezete részéről —, hogy az utódvállalatoknál a szerzett jogok nagysága, a szociális juttatások mértéke szinten marad, olyan szinten, mint az az egységes Magyar Posta-nál volt. Ezt nem sikerült megvalósítanunk. Nekünk, postásoknak kényszerűen tudomásul kellett például venni, hogy szűkünkben a pszdk mértéke csökkent.

— Intézőbizottságunk márciusban fogalmazta meg igényét először — aminek szükségességét a szakmai vezetők is elismerték — a postai bértafrarendszer kidolgozásáról. Egy egységes bértafrarendszer fel tudja oldani a jelenlegi feszültségeket, ezáltal igazságosabb bérmechanizmus valósulhat meg.

— Szakszervezetünk struktúrája 1990 januárjában kezdett épülni a bizalmiválasztások megindulásával. Májusra alakult ki az a szervezeti forma és működési mechanizmus, amit alakuló kongresszusunk jóváhagyott. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy intézőbizottságunk sem tudott minden esetben kellő hatékonyságú munkát végezni. Esetenként ez a tény a titkárok országos tanácsának üléseire is igaz volt.

Többek között például több mint fél éve van a testületi tagoknál a Szervezeti és működési szabályzat; ennek megtárgyalására sem jutott idő.

— Nem sikerült szakszervezetünk belső információs rendszerét, információáramlását érdemben javítanunk. A területen a lehetségesnél és a szükségesnél lényegesen kevesebb információ van a szakszervezeti tisztviselők birtokában. A nagyvitalokhoz még csak-csak el tudunk jutni, a kishivatalokhoz sokkal kevesebbszer.

— **A napokban tárgyalja a parlament az új Munka Törvénykönyv tervezetét, ami alapvetően megváltoztatja az érdekképviselet és érdekvédelem területén a felállást, a joggyakorlást. Remélhetőleg még idén sor kerül az új Postatörvény tárgyalására is.**

— Mindkét említett törvény közvetlenül érint bennünket, két minőségben is, úgy is, mint munkavállaló és szakszervezeti tag, és speciálisan is, mint postás. Mindkét törvénytervezet volt alkalma szakszervezetünknek véleményezni.

— Rendkívüli jelentőségűnek tartottuk, hogy a minisztériumi szintű érdekegyeztető fórumon szövetségünkkel együtt sikerült a törvénytervezet szövegét olyan jelentős kérdéseket módosítani, hogy már a 600 fős településeken is legyen fixen telepített postai szolgáltatás. Eredetileg a törvénytervezetben ez csak a 2500 lakos föléti településeken lett volna. Aki postás, tudja, mit jelent ez. Reméljük, a képviselők nem fogják ezen változtatni.

— Azt is kongresszusunknak kell kimondania, hogy milyen garanciákat kell megteremteni, hogy az érintett dolgozói kör, a kézbesítők munkahelyi, foglalkoztatási biztonságát megőrizd. Csak olyan szabályozást, egyezséget tudunk elképzelni, hogy ha elkerülhetetlen a munkaidő csökkentése, ennek a mértéke nem lehet a munkavállalóra sérelmes. Az új Munka Törvénykönyvet csak akkor lehet elfogadni, ha a törvény pontosan szabályozza és kettéválasztja az üzemi tanácsok és a szakszervezetek jog- és hatáskörét. A kollektív szerződés tárgyalásának és megkötésének joga, valamint a bértafratárgyalások és azok megkötésének joga kizárólag csak szakszervezeti jogosultság lehet.

— Fel kell készülnünk a Munka Törvénykönyv elfogadása utáni helyzetre. A létrejövő üzemi, munkahelyi bizottságokba az eddigi is meghatározó egyéneket, személyeket kell delegálnunk a dolgozók, a szakszervezeti tagok érdekében.

— Kongresszusunknak kell kijelölnie konkrétan a feladatokat, azok sorrendiségét, és egy elkövetkező kongresszuson kell majd számot adnunk tagságunknak az elvégzett munkáról.

— **Köszönöm a beszélgetést!**

— Márk —

Politizál(hat)nak-e a szakszervezetek?

Már a kérdésfeltevés is *vitatható*, hát még a válasz! Mert kérdezhetünk a címben megfogalmazottak szerint, de úgy is, hogy politizálnak-e a szervezett dolgozók mozgalmában? Ha igen, akkor *hogyan* politizálnak, ha nem, akkor *miért* nem?

Régi és rendszeresen visszatérő kérdőjelek ezek. Alig van olyan szakszervezeti fórum, ahol ne bujkálnának búvópatakként, ne jelennének meg — közvetlenül vagy közvetve — e dilemmák. Különösen így van ez most, a *rendszer-váltás* idején, amikor viharos, feszültségekkel teli, átpolitizált időket élünk. Az érdekvédelem amúgy is vitákkal, konfliktusokkal jár, az érdekek érvényesítése ütközőpontokon zajlik, hát még akkor, amikor *minden változik* körülöttünk és bennünk? Hát még akkor, amikor az emberi igényektől messze elmaradnak a gazdasági lehetőségek, s a szűkülő forrásokkal szemben növekszenek a szociális feszültségek.

A címbeli kérdést új megvilágításba helyezi, hogy *plurális politikai viszonyok* között dolgoznak a szakszervezetek, amelyek megosztottak, többféle konföderációba tömörültek, s egymással is versengenek. Az is nézeteltérés forrása, hogy vannak régi, átalakuló, megújult szakszervezetek, és létrejötték új tömörülések. Az sem mellékes tényező a politizálás szempontjából, hogy a szakszervezeteknek nincsenek képviselőik a parlamentben, illetve az a néhány is a pártok jelöltjeként jutott be a választások során.

Arról sem szabad elfeledkeznünk, hogy ez ideig háttérbe szorultak az Országgyűlésben a gazdasági témakörök, a munkavállalók élet- és munkakörülményeit közvetlenül érintő kérdések. Azok a törvények, amelyek viszont a szakszervezeteknek és a szakszervezetekről szólnak — a vagyonmegosztással és a tagdíjmegújítással kapcsolatosak —, az MSZOSZ tagszervezetei számára hátrányosaknak és alkotmányelleneseknek bizonyultak.

Ilyen összefüggésben már nem az a kérdés, hogy politizálhatnak-e a szakszervezetek, hanem az: *hogyan politizálnak?* A primér politizálás, a túlzott átpolitizáltság, az ideológus megközelítésmód nem a szakszervezetek műfaja. Ez a pártok világa. A szakszervezetek a *munka világában* élnek, ezért *szociális nézőpontból* közelítenek minden kérdéshez, s egyetlen, fő feladatukra koncentrálnak: a *munkavállalók érdekeinek védelmére és képviseletére*. Ezen belül is a bérértést, a foglalkoztatást, a szociális gondoskodást tartják a legfontosabbnak.

A mennyiben ez politikai megoldásokat és eszközöket is kíván, azt vállalniuk kell. Ebben a megközelítésben a szakszervezetek választott *tisztviselői* nem lehetnek apolitikusok, felkészületlenek, érzéketlenek és bátoratlanok. Ellenkezőleg: a jó döntések, a hatékony érdekvédelem feltételezi a naprakész tájékozottságot, a szakmai jártasságot, az érvgazdaságot, a tárgyalást és vitakultúrát. Ezek nélkülözhetetlen erények és képességek a kedvező alkupozíciók kivívásához, a szakszervezeti jogok érvényre juttatásához.

Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a szakszervezetek *eltérő egzisztenciájú és felkészültségű, különböző* izlésű, pártállású, világnézetű embereket tömörítenek. Nem lehet helye tehát semmiféle kirekesztő politikának. Együtt kell élni a szakszervezetben belüli nézetekkel, *tolerálni* szükséges más szakszervezetek és politikai erők törekvéseit. Ehhez pedig *kompromisszumokra* is szükség van.

Lényeges követelmény azonban, hogy az alapvető munkavállalói érdekeket *soha, senki* ne rendelje alá a szakszervezetben belüli hátsó politikai szándékoknak. Ez lehet a közös alap. Innentől kezdve mindenkinél állampolgári és személyiségi joga, hogy milyen politikai felfogást követ.

Hogyan állunk a bal- és jobboldalassággal? Erről is szólni kell, még akkor is, ha vannak, akik kétségbe vonják e kategóriapárok létjogosultságát, használatuk helyességét. Ettől azonban még léteznek és forgalomban vannak árnyalataikkal — balközép, jobbközép — együtt.

Kevés olyan szakszervezet van a világon, amelyik ne a — tágran értelmezett — *baloldali értékek* (és az általános emberi értékek) jegyében működne. A szakszervezetek léte kezdettől fogva a *szolidaritás* eszméiben és gyakorlatában gyökerezik. Alig van olyan szakszervezet a világon, amelyben a tagjain keresztül jellemzően ne a baloldali vagy a balközép típusú pártok befolyása érvényesülne. A munkavállalók általában a baloldalon keresnek szövetségest; ez csak ritkán fordul elő az ellenkező oldalon.

Nekünk ott kell keresni a szövetségeseiket, ahol *vállalják a munkavállalók politikai érdekképviseletét*. Együttműködni viszont minden olyan személlyel és szervezettel szükséges, akik s amelyek tudnak és akarnak segíteni a bérből és fizetésből élő dolgozók, a nyugdíjasok szaporodó gondjain. Ez lehet a kiindulópontja és vezérlő elve a nemzetközi kapcsolatoknak is.

Kárpáti Sándor

mitani. Pl.: szakszervezetünk belső működésével, a megfelelő szintű szakszervezeti testületek és a szakmai vezetők közötti együttműködés, a saját és más szakszervezeti szövetségekkel való kapcsolattartás, a megfelelő munkamegosztás kialakításával kapcsolatos kérdések.

— Ez év elején a tavalyi kongresszusi határozataink szellemében állást foglaltunk a PDSZ-t érintő gazdálkodási kérdésekben. Igényként fogalmaztuk meg az utódszakszervezetek, valamint a Postai és Hírközlési Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége felé a szakszervezetek közötti vagyonmegosztás végrehajtását, a szövetségi költségvetést tisztázó rendezést. Szakszervezetünk intézőbizottsága — amit később a titkárok országos tanácsa is megerősített — sorrendiséget állított fel a szakszervezeti munka színtereinek és finanszírozásának fontosságáról. A szövetségi költségvetés tavaly második félévi, valamint az idei esztendőre szóló rendezése nagy energiákat emésztett fel.

— Az utódszervezetek közötti vagyonmegosztás a mai napig nem történt meg, amit még csak külön bonyolított az idei, a szakszervezeti vagyonnal foglalkozó 1991/28-as törvény. Most egyelőre — objektív okok miatt — ez a kérdés kényszerű „halasztást szenved”. E kérdésekben mindenkinek megvan a maga felelőssége. Az elmúlt másfél, két hónap fejleménye, hogy saját szövetségünk éléről leköszt az elnökszonszony.

— Ezek mind olyan fajsúlyú kérdések, amelyeket egy soron

nek **tevékenységében a fontosabb mozzanatok napjainkig?**

— Siker és kudarc: volt mindkettőből. Mindenképpen elsőként kell megemlítenem a sikereknél azt a tényt, hogy a Posta Vállalat aktív dolgozói között alig csökkent szakszervezetünk taglétszáma. Természetesen nem öröm, ha *egy* dolgozó is kilép a PDSZ-ből, de látni kell, és nem kell messzire menni, más szakszervezeteknél ez a nagyságrend — már akik nem adtak új nyilatkozatot a tagdíj átutalásáról — többeszer. Ez úton is szeretném megköszönni tagságunknak a bizalmat.

— Ma az aktív dolgozók 76,2 százaléka szakszervezetünk tagja, ez más ágazati szakszervezetekhez mérten is kimagasló eredmény. Szakszervezetünknek jelenleg 50 001 tagja van, ebből 33 500 az aktív dolgozó. Rajtuk kívül nyugdíjas tagjaink, gyesen lévő, sorkatonai szolgálatot teljesítő és egyéb jogviszonnyal rendelkező tagjaink vannak. Az 1990. december 31-ei helyzetet 100 százaléknak tekintve most 95,2 százalékos a taglétszám nagysága.

— Bár nem sikerült ágazati keret kollektív szerződést kötünk, mivel a szövetséghez tartozó szakszervezetek saját kszük megkötésének adtak elősőbbiséget. Mindezek ellenére — igaz, időben kicsit megcsúszva — a több hónapig tartó szakértői egyeztetés és többfordulós tárgyalás után ez év áprilisának nagypéntekjén olyan postai kollektív szerződést sikerült megkötünk, amely más szakmák hasonló szerződéseivel állja a versenyt. Kollektív szerződésünkben szá-

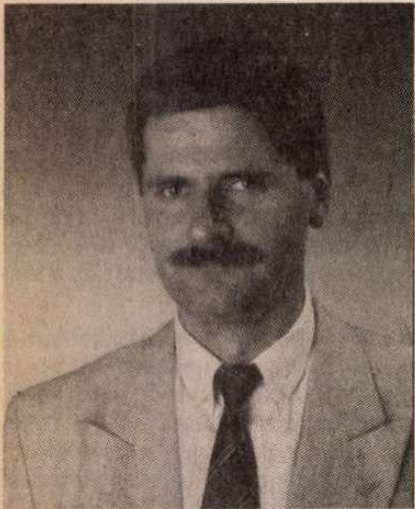
A MATÁV távlatai

Beszélgetés Horváth Pál vezérigazgatóval

A Magyar Távközlési Vállalat 130 milliárd forintos állami vagyonyával, 20 ezer dolgozójával az egyik legnagyobb, és tegyük hozzá, az egyik legfontosabb cég ma Magyarországon. Nem mindegy hogyan prosperál, hiszen ha nem működik európai módon, gazdaságunk kerékkötőjévé válhat. Viszont, ha végre úgy működik, ahogy azt az ország lakossága szeretné, akkor megterharthatjuk a kelet-európai országok közötti helyünket, és valóban híd lehetünk a hatalmas szovjet piac felé. Erről a sok HA-ról, az átszervezés eredményeiről és a terveiről, no és természetesen a MATÁV vezetősége és a szakszervezetek közötti viszonyról beszélgettem Horváth Pállal, a MATÁV vezérigazgatójával. Aki nek nincs telefonja az is, akinek van, az pedig még inkább figyelmesen olvassa, és vesse emlékezetébe a vezérigazgató szavait, hogy 1996-ban megkérdezhessük: mit ígért Horváth úr 1991-ben?

— 1990. január elsején alakult meg a nagy átszervezéskor a MATÁV. Ki tudja, hányadik átszervezése volt ez a postának. Akkor is, mint addig negyven éve, mindenki optimista volt, ígéretektől volt hangos a magyar tömegkommunikáció. Megvallom, én hittem is nem is. Kedves Vezérigazgató Úr! Megérte a sok erőlködés? Beváltak az átszervezéshez fűzött reményeik? Nem sirják vissza az egységes postát?

— Közös életünk vége felé ez már kényszerházasság volt, a válóper előtti állapot. Egy igencsak fájdalmas, sok veszéllyel járó válás volt, de egyértelműen megérte. Válni kellett, mert ha nem, akkor a privatizációnak esélye sem lett volna, hiszen a keresztfinanszírozás következtében a hagyományos postai, valamint a műsorszóró és a távközlési területek között „összevissza folytak” a pénzek. A nyereséges részek tartották el a veszteségeket. Nem akarom a postát bántani, hiszen a posta a világon mindenütt lassan megtérülő, s csak szerény nyereséggel működik. Jövedelmezőségében pedig messze elmarad a távközlés mögött, amelyik mindenütt virágzó üzletág. Ha tehát ebbe a virágzó üzletágba be akartuk és akarjuk vonni a külföldi és a hazai tőkét, akkor a tőkének pontosan kell

tudnia, érdemes-e befektetnie, hiszen tudni akarja, hová kerül a pénz. Abban az áttekinthetetlen konglomerátumban, ami volt, szinte ellenőrizhetlenné vált a pénz vándorlása. Elszárgott a távközlés haszna, oda, ahol kevésbé vagy egyáltalán nem volt gazdaságos befektetni, működtetni.

A sebeket elvarrtuk

— Mit ígértek önök 1990-ben, és mit tartottak be?

— A legfontosabbat, hogy önállóan lehet mérni a távközlés költségeit, megvalósítottuk. Ez egyébként vállalatunk egyes részeire is jellemző, ők is önállóan gazdálkodnak. A vállalat belüli keresztfinanszírozást is megszüntettük, mert a piaci viszonyok között csak gazdaságosan lehet működni. Például a COMEX-et, a budapesti alközpontos üzemünket leválasztottuk, mert nem voltak tisztázottak a pénzügyi viszonyok. Tudjuk, csak úgy lehet érdekeltiséget teremteni, ha ki-ki a saját tevékenységéért felelős, elszámoltatható.

— Végre befejeztük az átszervezést, sajnos, csak mostanra, pedig az üzemterv szerint néhány hónap alatt végeztünk volna a szétválással. Sokkal bonyolultabb volt, mint gondoltuk.

Idén júliusban megtörtént a teljes vagyonelemzés. A sebeket elvarrtuk, és ki-ki járja a maga útját.

— A szétválási koncepció tehát helyes volt?

— Igen. Egy dolog van, amivel sokan, köztük én sem értek egyet: a távközlés és a műsorszórás szétválasztása, vagy legalábbis nem ilyenfajta szétválasztása. Ugyanis fontos gerinchálózati, átviteltechnikai rendszerek pl. a mikrohullámú toronyok egy része hozzánk, míg más része hozzájuk került. Értelmetlenül húzták meg a határvonalat. Így gazdaságilag és működésében sem elég hatékony. Túl sok pénzbe került és kerül ez nekünk. Végül is létrejött egy olyan Műsorszóró Vállalat, amelyik kicsi, és így igen kevés a befektethető tőkéje.

— Most milyen a viszonyuk a Műsorszóró Vállalattal?

— Hosszú birkózás után konszolidált viszonyokat tudunk kiépíteni. De ebbe beletartozik az is, hogy erősen kell építeniük egymásra. Nekünk is szükségünk van a Műsorszóró Vállalat szolgáltatásaira, mert egy nagy gerinchálózati fejlesztési programot hoztunk létre. Ebben érdemi szerepet szántunk a társvállalatnak, amely így komoly bevételekhez juthat. Így mi is hozzájárulunk az átjátszótoronyokhoz és a szakudáshoz, amely oda került. A szétválás következtében ugyanis nálunk alig maradt mikrohullámú szakember, viszont van mikrohullámú rendszerünk. Ez paradox helyzet. A nagy vajadás végeredménye, hogy végre egyezségekre jutottunk.

— És a postával milyen a viszonyuk?

— A postával lazább volt az összenövés, így kevesebb volt a konfliktus is. Csak a táviratszolgálat területén voltak viták, mert az átszervezők ott is hibáztak. A táviratszolgálat így egy darabig, kényszerből a posta kötelezettsége maradt. Most visszakértünk hozzá, de nyilvánvaló, hogy szükség lesz a két szolgáltató további együttműködésére, hiszen nekünk nem célunk felvevőhivatalokat nyitni vagy kézbesítőszolgálatot fenntartani.

Kinek az érdeke?

— Ha jól emlékszem, az egyik legfontosabb ígéretük az volt, hogy hamarabb részvénytársasággá alakulnak. Két év nem volt erre elegendő? Miért ilyen lassú az ügyintézés?

— Ezzel is el tudunk számolni. Az ezzel kapcsolatos ígéreteinket megtartottuk. Nem rajtunk múltott, hogy még nem vagyunk Rt. Elkészítettük a vállalat vagyonelemzését, sőt az átalakítási tervet is, amit némi pontosítás után az állami vagyonyügynökség elfogadott. De néhány ok miatt mind a mai napig nem került sor az Rt. megalkotására. Az egyik, hogy a privatizációs törvény állami tulajdonnak nyilvánítja az alaphálózatot, de nem fogalmazza meg pontosan, hogy mi értendő alatta.

— Tehát a távközlési törvényt is meg kell várniuk?

— Elvileg igen, bár van több kiút is, de mindenesetre fel kell oldani azt az ellentmondást, hogy mi az, amit társasági tulajdonba lehet venni, és mi az, amit nem. Persze ettől még át lehet alakítani a MATÁV-ot Rt.-vé, de az ezzel kapcsolatos egyezkedések még mindig nem értek véget.

— Érdeklünk önöknek az Rt.-vé alakulás?

— Nekünk feltétlenül, ugyanis sem a vállalatunknak, sem az országnak nincs annyi pénze, amely elegendő lenne a távközlési program gyors megvalósításához, a társadalmi igények kielégítéséhez. Viszont a tőke csak privatizációval mozgósítható. Szerencsére Magyarország és ezen belül a MATÁV is relatíve jó nemzetközi megítélésnek örvendő ebben a régióban, ami igencsak esélyessé tesz egy sikeres privatizációt. Tehát az átalakítás folytatható lenne a működőtőke bevonásával és belső magyar forrásokkal. Mindez lehetővé tenné, hogy a távközlés a gazdasági fejlődés hajtóerejévé váljon.

— Van ma Magyarországon ellenérdekelte fél, aki nem akarja az Rt.-t?

— Természetesen van. Ennek oka az attól való félelem, hogy egy ilyen monolitrendszerű nagy vállalat, mint a MATÁV, a piac feletti befolyását megőrizve ellenőrizhetetlen hatalmi tényezővé válhat. Pedig hát nem kellene félni, hiszen megfelelő törvényekkel és testületekkel ellenőrizhetővé tehető. A világ számos országában jól kialakult gyakorlat van erre.

— Tehát az állam, a kormányzat az ellenérdekelte?

— A magyar távközlési piacon a domináns MATÁV igen ígéretes és hamarosan látható eredményeket hozó együttműködést tudott kialakítani több hazai és külföldi vállalkozóval. Ez a piac már nem monopóliuma a régi értelemben vett MATÁV-nak, az a fajta kizárólagosság nem is érdeke. A MATÁV és vállalkozási partnerei alapvető jelentőségűek a piacgazdaság távközlési infrastruktúrájának kiépítésében. A piacgazdaság fejlődésével a távközlésben is fokozatosan tért hódít a verseny, azonban itt csak a fejlettség olyan szintjén ésszerű, amelyről ma még messze vagyunk. Ha tehát azt a kérdést tesszük fel, hogy gyorsan, mindenkinek elfogadható feltételekkel adjunk telefont, távközlési lehetőséget, akkor meg kell nézni, mi az az út, ami a leggyorsabban ide vezet. Gyors, kiszámítható fejlesztést vállalatunkra lehet építeni. Én biztos vagyok abban, hogy egy megreformált MATÁV-ra szükség van és lesz. Most a mi programunk adja a lassú, lépésről lépésre zajló privatizációval a legjobb feltételeket az államnak és az állampolgárnak egyaránt.

A külföldiek várakoznak

— Persze emellett még szükséges lenne biztosítani a befektetőknek a megfelelő feltételeket. Megvannak ezek a feltételek? Jönnek a külföldi tőkések, hozzák a pénzüket a távközlésbe?

— Hiteleket kapunk és kaptunk jócskán, de persze ez még mindig kevés. Kaptunk és kapunk a Világbanktól, az EIB-től, most tárgyalunk az EBRD-vel. Vannak egyéb, ki nem használt pénzügyi lehetőségeink is. Jönnek a befektetők, de még csak viszonylag „apró” pénzeket hoznak. Rengeteg az ajánlkozónk, akik a MATÁV-ban stratégiai partnert látnak, jelentős alaptőkeéréssel társulnának, köztük a legfejlettebb, legerősebb távközlési világcégek.

— Miért pont Magyarországra jönnek?

— Nem a vállalatot nézik elsősorban, hanem az országot és a távközlési piacot Kelet-Európában. Ez az ország most a legstabilabb ebben a térségben. Nálunk nincsenek nemzetiségi villongások, végre Trianonból is lehet egy kis hasznunk. Az ország felértékelődött. Persze rizikó itt is befektetni, hiszen nem függetleníthetjük magunkat teljesen a köröttünk forrongó világtól. Végül is jó a távközlésünk megítélése.

— Miben nyilvánul ez meg? Az elmúlt két évben mennyit fektettek be a külföldiek a távközlésbe?

— Nem. Ez nem így működik. A külföldiek igen sokáig gondolkod-

nak, mielőtt nagy pénzeket fektetnek be. Tehát még várakoznak. De ha a feltételek meglennének, hajlandóak lennének a stratégiai társulásra. Ehhez azonban Rt.-vé kellene válnunk, és ezt követően jó privatizációs programot kell adnunk, amit következetesen végre is hajt a kormány. Figyelembe kellene venniük, hogy elmúlóban van a világ néhány távközlési vállalatának a privatizációja, például Chilében, Argentínában, Mexikóban, Puerto Ricóban, Új-Zélandban. Ebben a sorban privatizálódott a spanyol Telefónica és a japán NTT is, amelyek most befektetőként jelentkeznek a világpiacra. Venezuela után 1992-ben lesz egy kis privatizációs szünet.

— Ekkor következhetne Magyarország?

— Igen. Egyértelmű információknak van arról, hogy 1992. végétől egy minden eddigit felülmúló privatizációs hullám söpör majd végig a világon, és vagy 30 nagy nemzeti telefonvállalat privatizációja várható. Ennek összértéke 140—160 milliárd dollár lesz, ami jócskán meghaladja a keresletet. Tehát ha a mi privatizációnk „belelék” ebbe a fázisba, akkor — még ha a vállalatot egységben is sikerül tartanunk — cégünk leértékelődik.

Kettős haszon?

— Van-e annak reális esélye, hogy az előbb említett átmeneti, 1992-es szünetet kihasználja a MATÁV illetve a magyar állam? Biztosítani tudják a kedvező feltételeket, hogy a tőke ne csak érdeklődjön?

— Reménykedünk. Kettős hasznot lehetne elérni. Egyrészt a MATÁV-ot nagyobb értékben lehetne privatizálni, másrészt korábban jönne be a fejlett távközlési infrastruktúra, amelyre égetően szükségünk van, hiszen így más területekre is szívesebben jönne a tőke.

— A koncessziós törvény hogyan hat önökre?

— A koncessziós törvényt a már említett alaphálózat-definíció szerint lehet értelmezni. Ez igen hátrányosan hat a privatizációra. A távközlési törvény értelmében pedig a jelenlegi értelmezés szerint a MATÁV az alaptevékenységet, a telefonszolgáltatást még két évig koncesszió igénybe vétele nélkül folytathatja.

— Akkor kell majd koncessziót igényelni. Ennek kritikus helyzet lehet a következménye. Tehát bárki kapja a koncessziót, ugyanazokkal a problémákkal kell szembenéznie, és többnyire ugyanazzal a 20 000 szakemberrel tud csak dolgozni. Tehát nem kevés gondot jelent a „koncessziózás”, de megfelelő felkészültséggel végigvihető.

— Mikor hozzák már tető alá végre az új távközlési törvényt? Hiánya akadályozza a telefónia fejlődését.

— Remélem, még ebben az évben. Mi a törvény előkészítésében véleményezőként vettünk részt. Úgy gondolom, hogy a távközlési üzletág olyan változó stádiumban van, hogy a törvény legfeljebb az ezredfordulóig használható, hiszen addigra valószínűleg kialakul az egységes Európa, amelynek mi is része kívánunk lenni. A piacot olyan mértékben pán-európai elvek fogják uralni, hogy akkor biztosan ehhez kell igazítani az új törvényt.

— Reményteljesnek tűnik ez a jövő, de a jelen inkább pánik-európai-nak nevezhető, ha a telefóniát nézem. A sógornóm például húsz éve vár telefonra, és nem ő az egyedüli. Mikor érezzük már végre a sok-sok ígéret után, hogy valódi változás történt?

— Talán 1993-ban, de 1996-ban már reméljük biztosan. A tarifák reálértékének megtartása szükséges ahhoz, hogy elegendő fejlesztési forrást tudjunk akkumulálni. Ehhez további tarifaemelésre lesz szükség. A telefont vállalkozásnak kell tekinteni, nem csak elméletben. Kérdés, ha tovább növekszik az ár, lesz-e ilyen nagy fizetőképesség kereslet, mint most. Tudomásul kell venni, hogy Magyarországon az egy főre eső nemzeti jövedelem igen alacsony. Egy-egy előfizető ma keveset költ telefonra. Ebből nem lehet több nagy beruházást finanszírozni. Ennek ellenére a félmillió plusz telefon meglesz 1993-ra.

Bérek, remények

— Szakszervezeti lap lévén, és feltevélezve, hogy a dolgozókat igencsak érdekli, kérem mondja el: milyen a bérezés a MATÁV-nál?

— Nekünk sikerült az infláció mértékét meghaladóan emelni a fizetéseket. Így a reálbér nem csökkent. Sőt a kulcsemberek — az állomány 10 százaléka — lényegesen nagyobb béremelést kaptak. 130 milliárd forintot lehetetlen rossz fizetéssel kezelni. Csak elégedett emberektől lehet jó munkát várni. Egyetlen folyamatosan visszatérő problémánk: a végkielégítés mértékének meghatározása. Nemrégiben irtuk alá a kollektív szerződés második módosítását. Évente annyszor változtatunk rajta, ahányszor az élet megkívánja. A végkielégítést pedig az új Munkatörvénykönyv ismeretében rögzítjük majd. Egyébként mindenfajta kötelezettség nélkül hat hónapos végkielégítést fizetünk.

— A vállalatnál több szakszervezet is működik. Nem jelent önnek, illetve vezetőtársainak gondot, hogy több szakszervezet képviselőivel kell tárgyalniuk?

— De igen. Sok zavart okozott, de már sikerült megfelelő együttműködést kialakítani. Úgy látom, a szakszervezetek közötti harc is csendesedik, már együttműködnek, egyeztetnek, hiszen érdekeik azonosak. Csak magatartásbeli különbségek vannak. A szakszervezetek is belátták, hogy csak akkor tudják megfelelő erővel képviselni a dolgozóikat, ha felhagynak az ellenségeskedéssel. A szakszervezeti rituáléktól megszabadultak. Vezetőik, tisztségviselőik lényegre törően adják elő kérségeiket, követeléseiket az alkuk során.

— Zavarja Önt a keményebb, érdeesebb hang?

— Nem zavar. A racionalitás, az ésszerűség a vállalat vezetőiben is megvan, csak így érdemes leülni tárgyalni. Nem bókolni jövőnk össze. Persze a szakszervezetek fejlődésének még nem értünk a végére, hiszen még mindig jobbra integráló érdekvédelmi szervezetek, ahol a kisebb csoportok érdekei sokszor még nem kerülnek felszínre. A jövő: a szakszervezet belüli vagy kívüli további kis csoportok alakítása.

— Ahogy hallgatom, meglehetősen optimistának tűnik. Miért? Van ennek reális alapja?

— Pessimistán semmit sem érdemes csinálni. Hit nélkül nem megy semmi. Én hiszek abban, hogy lesz még Magyarországon jó telefónia, és igyekszem úgy dolgozni, hogy a munkatársaim is higgyenek benne.

— Remélem, ez nem valami kincstári, hazug optimizmus, amivel sok évig etettek bennünket?

— Hazudni nem szabad. Itt gyökeres változások voltak. A cégben nagyjából egykorú, fiatalabb korosztály vette át a vezetést, és az alsóbb szinteken is fiatalodott a gárda. Igencsak megmondjuk egymásnak, ha valami nem tetszik. Amíg ez a garnitúra így együtt tud működni, addig optimisták lehetünk.

Jövőkép

— 1996-ban milyen MATÁV-ot találunk majd?

— Rt.-t, hogy hányat, az még kérdés. A magyar távközlési piacon több vállalat fog majd működni. Remélem, akkor még együtt lesz a MATÁV, hiszen az erős versenytársnak majd csak akkor érdemes kitenni a magyar telefóniát. Remélem jó telefonszolgáltatást talál majd, és egy jó mintát arra, hogy egy jó képességekkel rendelkező ország, milyen energiákat szabadíthat fel. Akkor indul majd a távközlés pénztermelő időszaka. Addigra olyan mennyiségű pénz halmozódik fel, ami lehetővé teszi az üzletág önfenntartását. Akkor már kezdődhet a verseny, amely lenyomja az árakat, és a várakozók mind-mind megkapják a telefonjukat.

— Tehát megígérhetem a sógornómnak és társainak, hogy 1996-ban otthonról tudnak majd telefonálni?

— Igen. Ezt ígérem.

Udvarhelyi András

Siófok tiltakozik...

„Pórus jártam Siófokon” címmel 1991. évi 10. számunkban megjelent írásunkon levelet kaptunk Siófok 1. sz. hivatalától. Íme a levél:

„A cikkben jelzett napon Horváth úr valóban megjelent a hivatalban, ahol a szolgálatban lévő csoportvezetőnek előadta, hogy riportot szeretne készíteni a nyári forgalommal kapcsolatban. A kollégánál közölte, hogy ő nem jogosult nyilatkozni, a hivatalvezető pedig pár perccel korábban hagyta el a hivatalt. Horváth úr valóban kérte, hogy a hivatalvezetőt hívják be a hivatalba, és azt is felajánlotta, hogy ő felkeresi a lakását, ha nem tud bejönni. Igen, ez valóban így történt. Csakhogy Horváth úr nem ír arról, hogy ő milyen tónusban adta elő mondanóját. Nem ír arról sem, hogy egy újságíró — ha már egyszer Miskolcra utazik le egy 10 perces beszélgetésre — jól tenné, ha előtte egyeztetné a megbeszélés időpontját, hogy elkerülje a történetekhez hasonló kellemetlenséget. Mert ezúton tudjuk Horváth úrral, hogy igenis vannak olyan esetek az ember magánéletében, szabadidejében — még ha hivatalvezetőről van is szó —, amikor nem tud eleget tenni az ilyen váratlan, előre nem jelzett kérésnek. Azt is ildomos lenne végiggondolnia Horváth úrnak, hogy illendő dolog-e valakit a szabadidejében a lakását váratlanul zaklatni. Arról az „újságírói” ötletéről, hogy egy szombati napon azt szerette volna megtudni, hogy „hogyan cincognak az egerek” Siófokon, nem kívánunk véleményt mondani, de felmerül a kérdés: mire számított Horváth úr?! Talán arra, hogy a szolgálatban lévő leittasult bacchanáliát ülnek a salter másik oldalán az ámuló, bosszankodó újságírók legnagyobb csodálata-ra? Gyermeteg elképzelés. Ilyen ötlet nem ér meg egy utazást Miskolcra Siófokig. Ez nem csak nem szokás, de időnk sincs rá itt Siófokon, mert mint azt Horváth úr is látta, sok az ügyfél, hál’ istennek, és dolgoznunk kell. A hosszú sorok egyébként — amiket Horváth úr látott — a valutaváltó munkahelyénél álltak, és ha ő ezt nem is tudhatja, el kell mondanunk, hogy ilyen számú várakozó nap mint nap van a hivatal felvételi csarnokában. Ehhez elegendő egy kirándulócsoporthoz érkezése. Egy éles szemű újságíró azt is észrevehette volna, hogy a hivatal ezt a forgalmat milyen nehezen tudja levezetni. Ha felkészült volna cikke megírására, nyomára akadhatott volna annak, hogy milyen harcot folytat a hivatal egy új, egy nagyobb és kulturáltabb szolgáltatást nyújtó épületért, amiben nem örlődik fel a dolgozók idegrend-

szere a napi munka során. Ez a téma bizony megért volna egy újságírókat! A posta gazdaságos működéséért egyébként a hivatal a maga részéről mindent megtesz, és ahhoz bevételeivel jelentős mértékben hozzá is járul. Ez ügyben nem szorulunk Horváth úr útmutatásaira, mivel ha ő is postás szívvvel gondolkodna, több megértést tanúsítana az ablak „belső” oldalán ülőkkel kapcsolatban. Ám ő nem így érez, nem látja meg a rosszkezd és az idegesség okát. Mi tudjuk, hogy belső bajaink nem tartoznak az ügyfelekre. Igyekeznünk is, hogy ne legyen látható rajtuk, hogy milyen nehéz körülmények között dolgozunk. Van úgy, hogy ez kevésbé sikerül, mert emberek vagyunk. De ezt egy postás kollégának észre kellene vennie... Azt írja, hogy megbízólevelét „visszadobva” kapta meg. Nos, ez természetesen nem igaz. Megbízólevelét azzal a gyengédséggel kapta vissza, ahogyan azt ő átadta.

A cikkíró nem ír arról, hogy magatartása a szolgálatban lévőben és az ügyfelek részében is megütöztetést keltett. Olyannyira, hogy egyik kollégánk — aki éppen ott tartózkodott a történések idején — igyekezett őt lecsillapítani. Válaszul ő az illető beosztását firtatta, mert számára, úgy látszik, ez a legfontosabb. A cikkíró annyira nem viselkedett nemese küldetéséhez méltóan, hogy a cikkben is említett sorsjegy beváltásakor az egyik ügyfél és a csoportvezető közötti vitába fogadatlant prókátorként belebeszél, ami nem csak illetani probléma, de ráadásul szakszerűtlen, szabálytalan álláspontot képviselt, ami már más következtetéseket enged levonni. A kérdéses ügyfél egyébként a sorsjegyet a csoportvezető tájékoztatásának megfelelő, szabályos formában beváltotta, és elmondta, hogy a korábbi vitára Horváth úr provokálta.

Nemes egyszerűséggel elhallgatja a cikkíró azt is, hogy a kialakult vitában kilátásba helyezte a csoportvezető leváltását is. Nos, ezúton szeretnénk megosztani Horváth úrral azon értesülésünket, miszerint a szakmai vezetők kinevezése, leváltása, és munkájuk értékelése nem tartozik az újságírók kompetenciájába.

Végül szeretnénk ezúton is kijelenteni, hogy ugyanúgy, mint azt eddig már számtalan esetben megtettük, ezután is szívesen állunk minden jó szándékkal és kellő szakmai hozzáértéssel hozzánk érkező újságíró rendelkezésére, amennyiben munkánkkal kapcsolatban tájékozódni kíván.

Horváth Bohár
Józsefné István
osztályvezető hivatalvezető

*

Ismét darázsfészekbe nyúltunk, s a dologban az az elgondolkodtató, ha valakiről kritikai éllel írunk, az egyoldalú, rosszigazságú, s a következménye a kedvezőtlen kép kialakulása.

A postahivatal tiltakozik a megjelent cikk ellen, olyan személyek aláírásával, akik a történetek ott sem voltak. Egyébként nagyon furcsa szemlélet rosszigazságot feltételezni valakiről, aki mindent elkövet azért, hogy feladatának megfeleljen. Uram bocsá! nem szól előre látogatásáról. De miért számítana bacchanáliára, leittasult szolgálattevőkre? „Huncut, aki rosszra gondol”, idézhetnék egy régi francia királyi mondást, de miért tenném?

Elismerem, alkalmanként váratlanul zaklatunk, nem illendő kérdések, szándékunk azonban egy ügyért történik, még akkor is, ha egyesek számára néha ez sértésszámba megy. Elnézést, de az „ablaknak” esetenként két oldala van, még akkor is, ha legjobb védekezés a támadás. Az, hogy néha értelmetlen, és egy lépést sem visz előre, ez azért megfontolandó.

Egyébként szerkesztőségünk nevében köszönöm a hivatal vezetője és egyik osztályvezetője által jegyzett levelet, mely az eredeti cikk terjedelmét meghaladja ugyan, mégis közöljük, hiszen a személyeskedés mellett — igaz ugyan, hogy több hónapos késéssel — tájékoztatást kaptunk a hivatal helyzetéről, gondjairól is, mely eredeti szándékunk volt. Ez utóbbit köszönjük.

Felőlős szerkesztő

FELHÍVÁS

Szerkesztőségünk az utóbbi időben több levelet kapott, melyben általunk ismeretlen szakszervezeti csoportosulások nehezményezik, hogy nem veszünk róluk tudomást.

Válaszunk minden esetben az: újságunk a Postai és Hírközlési Dolgozók Szakszervezeti Szövetségének lapja, s elsősorban ezen szervezetbe tömörült szakszervezetek ügyes-bajos dolgaival foglalkozik. Ez a tény viszont nem jelenti azt, hogy más csoportosulások iránt ellenszenvet éreznénk, esetleg vitára készítsünk megnyilvánulásait az asztal alá söpörték.

A megismerés elsődleges feltétele, hogy egyáltalán tudjunk ezen szervezetek létezéséről. Kérjük, küldjenek néhány soros ismertetőt szerkesztőségünknek elképzeléseikről, tevékenységükről.

Jelentkezésüket érdeklődéssel várjuk. Szerkesztőség

Látogatók Angliából

C. N. J. Long (balról) és Phil Seal úr, az angol távközlés képviselőjeként érkezett Magyarországra, s a Távközlési Dolgozók Szabad Szakszervezetének vendégeként hasznos és fontos információk birtokában tért vissza hazájába.

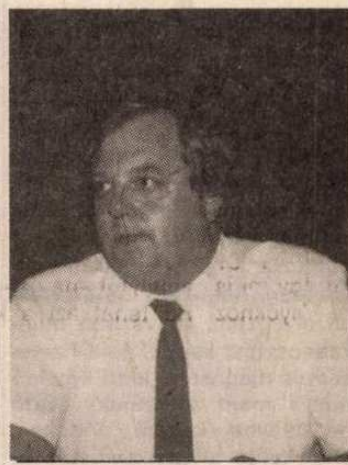
A többnapos eszmecsere és országjárás tanulságait levonva kiemelték a tájékoztatás korrektségét, de figyelmeztettek: egy perccig se tegyük azt, hogy

a nyugatról érkező tanácsadatot, érdeklődést kritika nélkül fogadjuk.

Ami számukra kicsit furcsa volt, az az általunk elengedhetetlennek tartott „magyaros” vendéglátás. Nem vitás, egy ilyen találkozáshoz hozzátartozik a fehér asztal melletti beszélgetés is, de csak módjával.

Erre sem árt figyelnünk...

— v. á. —

Meeting on East and Central Europe

A cím Kelet- és Közép-európa postás, illetve hírközlési szakszervezeteinek találkozója jelent a IPTT keretein belül, melyre 1991. október 8. és 10. között került sor Prágában.

A nagy jelentőségű rendezvényen 16 ország küldöttjei előtt háromtagú delegációk nevében Mudruczó Kornél, a PDSZ országos titkára számolt be országunk politikai, illetve gazdasági helyzetéről. A küldöttség tagja volt még Zsirus István, a TDSZ országos titkára és Kónya Lajos, a debreceni tsz titkára.

Előjáróban a magyar szakszervezetek pluralizmust felismerő tevékenységéről, újjászerveződéséről, majd az alternatív szakszervezetek, illetve a később létrejött Független Szakszervezetek Demokratikus Ligájáról szólt a PDSZ titkára. Elmondta, hogy 1991 tavaszán a különböző bíróságokon több, mint 800 érdekvédelmi szervezetet regisztráltak.

Jelenleg 7 nagy szakszervezeti konföderáció működik. A Munkástanácsok Országos Szövetsége tragikus módon, egyértelműen a kormánykoalíció legnagyobb pártjának, az MDF-nek az igazgatása alatt áll. A másik konföderációnak a Független Szakszervezetek Demokratikus Ligájának, ha nyil-

tan nem is vállalt, de meghatározó kapcsolatai vannak az ellenzék legnagyobb pártjával, a Szabad Demokraták Szövetségével. A többi 5 szakszervezeti konföderáció pártoktól függetlennek hirdeti magát.

A konföderáció legnagyobbika, az 1990 márciusában alakult Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége (MSZOSZ), melynek a Postai Dolgozók Szakszervezete és a Távközlési Dolgozók Szakszervezete is szövetségalkotó tagja.

A parlamenti pártok (a Szocialista Párt kivételével), valamint a kormány az MSZOSZ-t tartja ténylegesen a legnagyobb ellenfelének. Ez teljesen logikus és érthető. Ebben a szövetségben tömörültek a működő, valós, nagy taglétszámmal rendelkező szakszervezetek.

Ezt követően a delegáció tagjai elmondták, hogy a mostanában Magyarországra irányított érdeklődés az IPTT részéről is kiemelkedő.

A küldöttek szimpátiával vegyes derűtséggel fogadták kis privát történetüket is, mely arról szólt, hogy a magyar delegáció tagjai szövetségi, elvi hovatartozástól függetlenül egy személygépkocsival érkeztek Prágába, s ez hazafelé sem lesz másként.

Mi lesz veled, hírlapterjesztés?

Az 1990-es elvetélt kísérlet után a Posta Vállalat úgynevezett belső hírlap-privatizációs programja 1991 márciusában indult újra. A postai koncepció lényegében három lehetőséget vázolt fel a hírlapárus munkavállalók számára:

— maradnak munkavállalók,

— a nyílt versenyprivatizáció lehetősége,

— az úgynevezett üzemetelési szerződés megkötésének lehetősége.

A posta mindhárom lehetőség előnyeit és hátrányait ismertette a munkavállalókkal, felkínálva számukra a választási lehetőségeket.

Mivel saját koncepciójának megvitatására — sajnos — nem talált módot, a Hírlapterjesztők Szakmai Szövetsége elfogadta a Posta Vállalat javaslatát, amely egyfajta üzemetelési szerződés megkötésére vonatkozott.

A posta koncepciója a túl rövid idő alatti megvalósításra törekedett. Ezzel szemben a HSZSZ úgy vélekedett, hogy ameddig a hírlapárusokat nem fenyegeti a nyílt privatizáció közvetlen veszélye, addig van idejük tárgyalni az eredeti elgondolás szakmai, jogi és gazdasági kondícióinak kereteiről, garanciáinak kiépítéséről, megteremtéséről:

○ egy olyan koncepcióról, amely mögött világos szakmai elgondolások állnak, amelyik megfelelő jogbiztonságot nyújt a leendő vállalkozónak, és

○ beilleszkedik az elkövetkezendő szabadverseny időszak piacentrikus igényeibe és a posta távlati fejlesztési programjába.

Legfőképpen egy olyan koncepcióról kívántunk tárgyalni, véleményt cserélni, amelyik nem köti meg a vállalkozni kívánó hírlapárusok kezét, és megfelelő kereteket, személyi, szervezeti garanciákat nyújt vállalkozásaink működtetéséhez.

Arra az álláspontra helyezkedtünk, hogy a számunkra elfogadható koncepciónak csak részben kell a jelenlegi valóságra épülnie. Másrészt vadonatúj struktúrák, technológiák megvalósításában kell gondolkodni, oly módon, hogy ez figyelembe vegye azokat a fejlődési, változtatási szándékokat, amelyek a hírlapkiadásban és -terjesztésben az elkövetkezendő időkben várhatók.

A legfontosabb törekvésünk az volt, hogy az egyezés terjedjen ki (a vállalatban belüli kompromisszumokra alapozva) a tulajdonlás viszonyainak megváltoztatására, és a megfelelő mozgástérre, önállóságra, stabil jogi alapokkal rendelkező függetlenebb vállalkozások létrehozására. (Pl.: a franchise-rendszerű bérbeadások megvalósítására.) Ennek a rendszernek a módozatait, technikáját kívántuk számba venni és részleteiben kidolgozni, kidolgoztatni. A különböző koncepciók alapvető érdekeket érintettek, minden érdekelt a saját szemszögéből vizsgálta és vitatta a benne foglaltakat. Ebből következően elgondolásainkat alig vagy egyáltalán nem tudtuk valóra váltani.

A privatizációhoz való viszonyulás mélyen megosztotta a hírlapárusokat: a privatizációt támogatók és az elutasítók táborára. A bizonyult szituáció komoly nehézségeket okozott, bár a tagság nagy része elfogadta a testület döntését, a meg egyezés lehetőségét az el- lenvélemények mégis veszélyeztették.

A magam nevében külön hangsúlyoznám: a piac jelenlegi állapotát, a Posta Vállalat technológiai felkészültségét, a hírlapárusok ez irányú rátermettségét figyelembe véve csak a legfelkészültebb, legjobb feltételekkel rendelkező hírlapárusoknak merem ajánlani a *posta belső privatizációjában való részvételt*. Minden jó szándékunk, erőfeszítésünk, hozzáértésünk ellenére a koncepcióban jó néhány feloldatlan probléma maradt. Így például:

● a Posta Vállalat koncepciója csak a vállalati kört tudja szabályozni, és

● a piaci környezet kívánatos garanciáit nem lehetett belefoglalni az egyezésbe.

Képtelenség, de legalábbis kalandos vállalkozás úgy elfogadni a posta javaslatát, hogy közben a hírlappiac az anarchia egyre teljesebb, ellenőrizhetetlenebb állapotába süllyed. Közben egyikünk sem tudja, tudhatja, hogy a posta mennyiben próbálja befolyásolni a hírlappiacot, vagy miként kíván ezen a piacon részt venni.

● A második fő probléma, hogy a koncepció a jelenlegi hírlapstruktúra, technológia a belső elszámolási rend anomáliáit egyáltalán nem vagy csak általánosságban kezeli. Pedig jól, profi módon működő nagykereskedelem nélkül nem lesznek megfelelően, rentábilisan működtethető vállalkozások.

● Az átadott üzemetelési jog csak nagyon kevés jogbiztonságot nyújt a vállalkozóknak. A tőkefelhalmozás lehetősége, a hároméves futamidő nagyon rövid, ugyanakkor az utána következő időszakra semmiféle elfogadható garanciát nem kínál a postai koncepció.

● A hírlappavilonok tulajdonának, a postai hálózat tulajdonjogának kérdése a jelenlegi helyzetben ismereteink szerint meghatározó jelentőségű, ezért a Posta Vállalat nem volt hajlandó változtatni álláspontján. Tehát a hírlappavilon mint tulajdon változatlanul a posta, vagyis az állam kezében maradna, így alapvetően új, távlatokat nyitó változásban — gondolom — senkinek sem szabad reménykednie.

● A posta hírlap-privatizációs koncepciójának hibája még, hogy az áruhelyek hírlapforgalmának, bevételeinek növekedésével számol, és nem teszi lehetővé a több lábon állást, az egyéb kereskedelmi tevékenység külön engedély nélküli végzését. Miközben az áruspontokat a posta — szándékai szerint — megsokszorozza.

A posta koncepciójának végül is alapos körültekintés és többirányú megfontolás után engedünk zöld utat, de *továbbra sem mondhatunk le*:

— a tulajdonlás kérdéskörének,

— a biztonságos tárolás, őrzés, kezelés,

— a szervezeti, technológiai, belső elszámolási, a remittendával kapcsolatos stb. anomáliák továbbvitásának és végleges megoldásának igényéről.

Siskovits Attila

Felnőtt diákok

Megyek a frissen festett folyosón, s míg a terem ajtajához érek, a hajdani iskolás évek emlékei lengenek körül. Oh, mi csoda idők voltak azok! A szüneteket zsbongásunk töltötte meg, s a fülemben most is halom a csengő hangját, látom magam előtt fizikatanárunk mindig zord tekintetét, újból felidéződnek bennem a lázas puskakészítés pillanatai.

Fiatalságomat visszaidéző kellemes epizódokban elmerengve szinte fel sem tűnt, hogy már bent vagyok egy tanterem közepén. Előttem pedig egy igazi „hús-vér” osztály: a Felsőfokú Postaforgalmi Tanfolyam nappalos növendékei. Használó korosztályt képviselünk, így a kezdeti udvariaskodáson hamar túlesünk, s mint régi ismerősnek, úgy mesélnek nekem arról az iskoláról, ahova szeptembertől járnak. Ittlétükkel egy hagyomány továbbvivői, hiszen a posta tisztiképzés ma már több mint százéves múltra tekint vissza.

Az első ilyen jellegű tanfolyamról szóló rendelkezést *Baross Gábor* hajdani közlekedésügyi miniszter hagyta jóvá. Azóta természetesen sok változáson ment keresztül ez az oktatási forma, hiszen ma mások a követelmények, illetve a postai szolgáltatások is jelentősen bővültek.

Az idei év negyvenhét fővel indult, ebből negyvenegy a lány és csak hat a fiú. Ez az arány is hűen jelzi, hogy a szakma egyes területei szinte teljesen elnőiesedtek. Úgy gondolom, hogy a fiúk ezt nem nagyon bányák. Az ország különböző területeiről jöttek a fiatalok, s a területi igazgatóságok vezetőinek a jóváhagyásával kerülhetek fel. Egy éven keresztül napi 7-8 órában tanulják ki a szakma csinját-binját. Arról faggattam őket, két hónap elteltével hogyan érzik magukat.

Gárgyán Erika huszonhárom éves, Kiskunhalasról jött. Már első ránézésre látni, hogy nem az a fajta, aki megjedne a saját árnyékától. Temperamentumosan beszél, nem mondhatni, hogy gátlásai lennének a többiek előtt, olyan, mint egy vagány pesti lány.

— Nagyon örülök a lehetőségnek, hogy kérésemre és a főnökeim javaslatára szeptemberben elkezdhettem ezt az iskolát. Nekem nagyon sok élményt nyújt az, hogy itt lehetek Pesten. A tanulás mellett a fennmaradó szabadidőmben moziba, színházba, szórakozóhelyekre, hétvégéken egyetemi klubokba járok. Mióta itt vagyok, kétszer mentem külföldre. Egy bécsi és egy velencei útra fizettünk be az egyik lányal. Ezenkívül hetente kétszer rendszeresen tornászni járok a Népligetbe, egy kondicionáló terembe. Egyszer jó érzésem magam, és hasznosan igyekszem kitölteni az időmet. Szerettem volna az iskola elvégzése után is itt maradni, de sajnos, vissza kell mennem, hiszen két egy két éves szerződés.

Fábián Ildikó az ország másik szegletéből, a Hajdú-Bihar megyei kis községből, Tépéről érkezett. Csillogó, barna szemében ott bujkál a honvágy. Eleinte még nagyon zavarban van. Olyan, mint egy falusi naiv kislány, aki a nagyvárosi életet csak hírből ismeri.

— Én nagyon szeretnék már otthon lenni. Nem tudom megszokni Pestet. Túl nagy nekem a nyüzsgés, túl sok az ember. Nem is nagyon szoktam kimeni a kollégiumból. Nem járok én se moziba, se színházba, se sehova. Inkább tanulok. Van mit. Tizenkét tantárgyunk van. Így például postaforgalom, pénztár- és bankszolgálat, vezetési és szervezési, jogi és igazgatási ismeretek és még sorolhatnám. Idegen nyelvet is tanulunk, a francia, a német és az orosz közül lehetett választani. Az év végén arra is lesz lehetőség, hogy nyelvvizsgát tegyünk. Az oktatási osztály a kötelező órák mellett szervez nekünk fakultációs tanfolyamokat. Így például szabás-varrást. Erre én is beiratkoztam. Úgy gondolom, nagy hasznát veszem majd odahaza. Nem lenne semmi bajom, ha nem kellett volna ilyen messzire jönnöm az otthonomtól. Hétvégén mindig hazamegyek.

Az iskola befejeztével, remélem, hogy a munkakörömben lesz majd változás, mivel amit itt tanulunk, az a jelenlegi pos-

ta képzésen belül a legmagasabb végzettséget adja.

A sarokban meghúzódik az egyik „rangidős”, de a még maga is fiatal *Kelemen Sára*, aki mindössze huszonnyolc éves, és Kecskemétre jött.

— Tetszik ez a Pest, de azért Kecskemétre többre tartom. Én sokáig halogattam ezt az iskolát. A posta az első munkahelyem, így már régen elvégezhettem volna a tisztiképzőt, de mindig csak húztam, halogattam. Most, hogy bizonyos munkaköröknél feltételként szabják meg ezt a végzettséget, kénytelen voltam fejet hajtani a főnökeim óhajának. Eleinte nagyon féltem a fogadtatástól, s hogy miként fogok beilleszkedni a nálam öt-hat évvel fiatalabbak közé. Szerencsére az aggodalmam teljesen felesleges volt, hiszen nagyon jól megvagyunk. Nem érzem köztük, hogy én „öreg” lennék. Ez már kiderült az egyhetes szántódi táborozás alatt is. A tanulnivaló nekem egyelőre még egy kicsit soknak hat, vagy inkább úgy mondom: nehezen jövök bele a tanulásba. Furcsa nekem, hogy napról napra készülni kell. A többiek vigasztalnak, hogy az elején érzem csak így. Remélem, igazuk lesz.

Az elhelyezés jó, hiszen közvetlenül az iskola mellett van a kollégium. Végül is nagyon örülök, hogy eljöttem.

Egyik fiú a hatból. Ő is a mosolygósabb fajtából való. Kariagyúru az ujján jelzi, hogy hazavárják. *Csorba István* is mindössze huszonhárom éves, a 6000-res lélekszámú Tiszakeszről való.

— Otthon vár a feleségem és a négy hónapos kisfiam. Nagy próbatétel ez mindannyiunk számára. Az egy éven keresztül kapott átlagbér nem sok, de ha most nem vágok neki, akkor mikor? Minél később, annál nehezebb. Rovatolóként dolgoztam a postán, három műszakban. Remélem, ha az iskolát elvégzem, kedvezőbb munkabeosztást kapok, és a fizetésem is magasabb lesz. Egy idő múlva majd szeretnék vezető beosztásba kerülni. Vidéken, ahol kevés a munkalehetőség, ott nagyon meg kell becsülni azt, ami van. A posta stabil cég, így érdemes rá alapozni.

Észre sem vettem, hogy órák óta beszélgetünk. Veszem a kabátomat, és irigykedve nézek vissza a padokban ülő „diákokra”.

Peccol Andrea

A lehető leggazdaságosabban

Négy éve lódult meg és egyre makacsabb lett az infláció, mely a bérből élő dolgozók életét könyörtelenül megcsönkítette. Hogy mennyire, ki-ki maga bőrén érzi, ezért hát nem szaporítom a szót. Egy biztos, hogy aki lakik, annak a meredeken emelkedő rezsit fizetnie kell. Az is biztos, hogy életünk fenntartásához enni kell, az azonban egyáltalán nem biztos, hogy azt, amit szeretünk vagy szeretnénk. Mert leginkább a gyomrán spórolhat az ember. Ez több vállalatnál is tapasztalható, hiszen jelentősen visszacsúszott az ebéd iránti igény. Mi a jelenlegi helyzet? — érdeklődtem a Postai és Távközlési Szociális Ellátó Kft.-nél.

Először jártam itt, amióta a Szociális Hivatal feladatkörét átvéve létrejött a kft. Január elején lesz egy éves. Induló forgatókéja 29 millió forint volt. A tulajdoni részarányok: posta 48 százalék, távközlés 47 százalék, műsorszórás 5 százalék.

— *Elegendő az egyszeri, az induláskor kapott pénzüsség?*

— Ki kell jönnünk belőle. Az a feladatunk, hogy jól gazdálkodjunk, szolgáltatásainkhoz az anyagi fedezetet mindenkor megteremtjük — mondja határozottan *Badacsonyi György*, a közelmúltban kinevezett új igazgató. Eddig még nem volt fennakadásunk.

— *A jó gazdálkodáshoz tartozik az is, hogy ésszerű legyen a munkaszervezés.*

— Jelentős mértékben csökkentettem az irányító létszámot. Például megszüntettem a jogi és igazgatási osztályt, a korábbi öt ember helyett most egy dolgozónk végzi ezt a munkát. Nincs már üzemeltetési igazgatóhelyettes, munkakörét én vettem át.

A dolgozók száma jelenleg 580. Az étkeztetési osztályon hatan vannak, vezetőjük *Simonfai Zsuzsa*. Az ifjú hölgy nemcsak rátermett, hanem bájos, csinos is.

Tizenhét főzőkonyha és nyolc találókonyha tartozik hozzánk, tehát huszonöt helyen étkeztetünk. A büfék száma harminc. Áprilistól minden dolgozó kap étkezési hozzájárulást — mondja Zsuzsa.

Azt hitték az emberek, hogy ez a pénz elegendő lesz arra, hogy a büfében hideget

egyenek. Hamarosan rájöttek azonban, hogy kár lemondani a főtt ételről.

— Azzal igyekszünk támogatni a dolgozókat, hogy a nyersanyagárak emelkedése ellenére árainkat csökkentjük — folytatja az igazgató. — Ezt úgy engedhettük meg magunknak, hogy olcsóbban vásárolunk. Ma már mindent a termelőktől szerzünk be. Például állandó kapcsolatot teremtettünk egy szegedi termelőszövetkezettel (remélhetőleg nem privatizálják!), ahol a krumpli kilóját a korábbiánál 5 forinttal olcsóbban vesszük. Éves szükségletünk 1500 mázsa, tehát — egy gyors szorzás — ennél az egy tételnél 750 ezer forint a megtakarításunk. Ráadásul raktározási gondjaink sincsenek, mert tárolják nekünk, s úgy szállítanak, ahogyan kérjük. Abban is megállapodtunk, hogy a szerződéses időben árat nem változtatnak. Vagy például hamarosan lesz zöldségtisztító üzemünk. Jelenleg még a Skálától vásároljuk a konyhakész zöldséget, drágán.

Ahogy hallom, nemcsak zöldségtisztítójuk lesz, hanem egyebekkel is gazdagodnak. A téma előzménye az, hogy a kft. ügyviteli részlege — mintegy száz ember — a Rottenbiller utcai telephelyen dolgozik. A posta elkezdett ott egy építkezést, de félbehagyták, különböző okok miatt. Nos, az igazgató elkezdte a „kilincselést”, sikerült megszereznie a befejezéshez szükséges pénzt. Még az idén birtokba vehetik. Itt kap helyet a zöldségtisztító kívül egy cukrászat és egy hidegkonyha. Az első emeleten rak-tárak lesznek, a negyedik pedig konyha és étterem.

Mentalitást kellett váltanunk — vallja az igazgató —, nekünk kell alkalmazkodnunk a piaci körülményekhez. Nagyobb figyelmet igényel az ár és a minőség. Igyekszünk bővíteni szolgáltatásaink körét is. Szeptember elsejétől több konyhánkon — ahol igényelték — bevezettük az „à la carte” étkeztetést, jó volt a fogadtatás. (Ízelítőül néhány, október 29-től érvényes ár: zöldbabfőzelék 20, sertés natúrselet 40, pirított sertésmáj 27,50, egy adag sült krumpli 13 forint.) Van, aki megelégszik egy tál étellel,

nem igényli az előfizetési menüt. A „C” a legolcsóbb, 57 forint, az „A” 74,50. A nagyobb nyersanyagnormás és mindig háromfogásos „B” menü 84 forint. Ez utóbbit csak öt konyhán készítik.

Az à la carte fogadtatása a Budapesti Postaigazgatóságon volt a legsikeresebb, szeptemberben 169 ezer forint volt a forgalma. Ugyanakkor az előfizetési étkezés sem esett vissza. A Lipót központ példája pedig azt mutatja, hogy a dolgozók kezdenek visszatérni a meleg ebédhez. (Ebben bizonyára az ottani főszakács is „vétkes”. A szerk.) Kétféle menüvel szolgálnak, szeptemberben 246-ról 374-re emelkedett az ott étkezők száma. Huszonheten vittek haza vacsorát. Ez új szolgáltatásunk: 57 forint az ára. Reggelizni is lehet, ahol ezt igénylik.

Szívesen vállallják rendezvények, ünnepek ellátását hidegkonyhai készítményekkel. Ha beindul a külön üzem, bővíthető ez a szolgáltatás. Remélik, hogy a tatarozás után megszépült Benczúr is belép az igénylők sorába. Karácsony és szilveszter előtt rendelést vesznek fel hidegtalakra.

Zsuzsa lelkesen meséli, milyen nagy az érdeklődés a cukrászsütemény-vásárok iránt. Minden pénteken két helyen rendezik meg, és természetesen hetente változik a helyszín. Egy-másfél óra alatt elfogy ezer-ezerötszáz sütemény. Ha beindul az új üzem, jobban édesíthetik életüket dolgozóink, ki-lóik rovására.

Az ellátásban fontos helyet foglalnak el a büfék. Ellátásuk megfelelő, és mindig vannak vendégszalagoló dolgok. Például nemrégiben 15 százalékkal olcsóbb lett a presszókávé, holott a babkávét piaci ára közben emelkedett. Árusítják a büfében a szegedi krumplit, lesz majd tisztított zöldség is, olcsóbban, mint a közértben. Mindig vannak szezonális cikkek, most a Mikulás-figurák és -csomagok időszerűek.

Úgy tűnik, hogy a kft. a közelgő évforduló alkalmából pozitív mérleget készíthet.

Az üdülők helyzetéről következő számunkban adunk tájékoztatást.

Bánhidi Éva

„Családlátogatás”

Az elektromosipari dolgozók sztrájkja miatt egész New York elsötétült; a házak ablakai sötétben tántogtak, az utcákat és a tereket csak néhány autóbusz és taxi lámpája világította meg, s milliók verték odahaza dühükben a tévé képernyője előtt az asztalt, mert a híres világbajnoki bokszmérkőzést kellett nélkülözniük.

A Postaügyi Minisztérium is bezárta kapuit. Sam Barkins úr, a minisztérium ellenőrzési főosztálya végrehajtási irodájának vezetője beült kocsijába és hazahajtott. Egészen megfeledezett arról, hogy nincs áram. Bevonult szobájába, megnyomta a televízió kapcsológombját, hogy majd ő is megnézi a bokszmérkőzést. Nahát, ez a tévé is jókor romlott el. Átment a nappaliba, hogy kipróbálja az ottani kis képernyős tévét. Benyitott. Meglepődve állt meg az ajtóban. A gyertyafényben a kereveten egy csinos asszonykát látott, oldalán két fiúval.

Barkins úr száján kijött a csodálkozó gondolat:

— Megbocsásson asszonyom, ön kicsoda?

— Az asszonyka szeme tágra meredt:

— Ugyan Sam, ne hülyéskedj. Ki volnék más, mint a te hű feleséged.

— Oh, bocsánat — nyugodott meg Barkins úr —, akkor ezek a srácok az enyéim?!

A nagyobbik fiú hangosan megkérdezte:

— Mama, ki ez a kövér alak?

— Hallgass Henrik, intette le a fiát a mama, ki lenne más, mint az apád!

A két kölyök udvariassen fejtegette, és üdvözölték apjukat:

— Helóul!

— Hogy lehet az, hogy én ezekről a fiúkról ilyen keveset tudok? — kérdezte Barkins úr kételkedve.

— Annak az az egyetlen oka, drágaságom — mondta az asszonyka —, hogy amikor születek, több hónapon át jártad a

város postahivatalait ellenőrzés céljából.

— Oh, és biztos, hogy ezek a gyerekek az enyéim?

— Bizony biztos, mert érdekes módon arra azért tudtál időt szakítani, hogy velem aludj.

Barkins úr csak most határozta el, hogy beljebb lép, és közelebb megy családjához:

— Emlékszem, kedvesem, volt egy lányunk is. Ő hol van?

— Az Suzy volt, de már férjhez ment. Az esküvőjére nem tudtál eljönni, mert az ország egész postahálózatát ellenőrizted, majd az európai országok postáit mentél tanulmányozni.

— Igen, igen, emlékszem... És képzeld szívem, mik vannak Európában: ötnapos a munkahét, és ráadásul csak 35—40 órát dolgoznak hetente, ugyanakkor zúgolódnak, hogy kevés a fizetés.

Barkins úr hirtelen elhatározással leült felesége mellé a kanapéra, átfogta asszonyát és a két fiút, és mosolygó érdeklődéssel kimutatva kijelentette:

— Nahát, de jókor jött ez a sztrájk. Így végre hazajöhettünk. Csodálatos dolog, esküszöm, ilyen beosztás mellett megismerkedni az embernek a saját családjával.

Dénes Géza fordítása

Hogy mik vannak!?

Haladó angol társalgási tanfolyamot hirdetnek a Köznevelési, Hírközlési és Vízügyi Minisztériumban.

A fölötté elhelyezett táblát olvasva óhatatlan a kérdés: nem kellene magyar nyelvi oktatást is szervezni?

— gh —

Mese az elefántról meg a sok kicsi bolháról

Még a nyáron történt, hogy egyszer csak ugrásszerűen megjavult szakszervezeti székházunk kicsi, de hangulatos éttermében elfogyasztandó ebédünk minősége. Ízük lett, az általam többször „valamit visz a víz” névvel emlegetett, az ég tudja milyen tőről fakadó leveseknek, s úgy tűnt, értelmét veszítette kollégám korábbi „sóz meg, paprikázd meg, meg egy kanál borsot bele, s úgy öntsd ki” elve.

Néztünk egymásra, mint „Jenő a moziban”, függetlenül attól, hogy független, szabad vagy kisebbségi frakcióhoz tartoztunk, s majdhogynem vállukra emeltek, amikor azt javasoltam — e többnapos nagy szakszervezeti egymásra találásban —, írjunk egy riportot ez újdonsült csoda aranykanalat forgató hősnőjéről. Azt, hogy ez férfi lenne, fel sem tételeztünk, de volt egy olyan gyanúm: az eddigi „szakácsnő” rendes évi szabadságát tölti, s a helyére beálló helyettes most jól „kiszórakozza” magát, míg csak teheti, mindenki gyomrának öröme.

Körülbelül 15 telefonba (+20 mellékapcsolás) s egy

délelőttbe került, míg eljutottam a fél-illetékeshez, ki nyomtatékosan közölte, hogy ők csak akkor állhatnak (ülhetnek) szóba újságíróval, ha erre igazgatójuk engedélyt ad. Csúfolódó (?) természetű lévén élből megkérdeztem, akkor is, ha azt kérdezném: szereti-e a szakszervezetet, vagy utálja. Akkor is — volt a válasza.

Újabb telefonok, s szerény számítás szerint is annyi idő alatt, mint egy elefánt szétdarabolása, megfőzése, egy zsák bolha tornasorba rendezése, megtaláltam az illetékest.

Folyjon ki ellenségem műszeme, ha azt írnám: riportkészítési szándékomat ellenezte. Sőt. Mondott viszont olyat is, amitől eddig szörten hatámon kinőtt a szőr, s talán még koporsómban is állni fog.

„Mielőtt megjelenik, látni, olvasni akarom, mit mondott a megkérdezett.”

Tessék csak figyelni! Mostantól kezdve vége a viccelődésnek, öncélúnak tűnő humornak. Innentől kezdve nem jópofizunk...

Munkatársam riportot készített vidéken, másnap telefonon kapok az illetékes területi vezetőtől: kéri faxon, hogy mit mondott a kollégája. Munkatársam riportot készít Budapesten, s az, akivel egy szót sem váltott — ez esetben az intézmény vezetője —, visszarendeli az anyag átnézésére.

Kérem szépen, tetszett már hallani a személyiségi jogról? Netán az azzal való visszaélésről? Uram bocsá' levéltokról?

Az, hogy a nyilatkozó — valamilyen ok miatt — megkéri az újságírókat a leirtak átnézésére, törvényben meghatározott joga, de hogy ő mit mondott, azt átfésülni másnak, az semmiben sem különbözik egy lezárt boríték felbontásától!

Ezt pedig tiltja a postatörvény, s azt, hogy valaki egy kérdésre mit válaszol, legfeljebb akkor lehet korlátozni, ha szolgálati titkot árul el.

A marhapörkölt meg nem az, s a helyzetet elmesélő tanuló sem feltétlenül ellenség, legfeljebb őszinte ember, akire nem árt néha odafigyelni.

Végezetül: úgy tűnik, sohasem fogom megtudni, hogy mitől volt a nyáron leves a leves, húszú a hús, s miért kell nekem mostanában hetente kétszer sörétlevest kanaliznom.

V. Á.

Országjáráson

Valamikor nagyon szerettem **Dunaújvárost**, igaz, most sem haragszunk egymásra. Miért is tennénk? Csak valahogy változtak a viszonyok, változtak a körülmények, s egykori ifjú szocialista városunk is megöregedett, s az ifjúság édes madara sem fölöttébb repdes. Sokkal inkább az egyelőre kivédhetetlen létbizonytalanság, s az egykor óriásinak épült gyárak, üzemek egyre csökkenő jelentősége, pontosan fogalmazva, csödjé.

Örömmel jelentem, a posta áll, sőt újjáépítése folyik (igaz, nem valami rekordtempóban), s a távközlés és a posta viszonya felhőtlen. Hála istennek, természetem hozzá, még akkor is, ha hálaadó istentiszteletet csak az egykori Pentele faluban lehetne tartani. Templomépítéssel — mint tudjuk — diszlelésben menetelő elmúlt rendszerünk nem nagyon foglalkozott, igaz, épített akkora kultúrpalotákat, melyeknek jelenlegi üzemeltetői a téli nyitva tartást csak a paksi atomerőmű energiájával tudnák megoldani.

Érdekes, ilyen vagy hasonló

Kulcs mini postahivatala

mi lehet a dologban... Ezek az emberek hazájukban szakszervezeti tisztségviselők, s felelőségük arra is kiterjed, hogy tagjaik munkakörülményei ne egy afrikai kecskepásztor szintjén mozogjanak. S hogy egy szürke, zárhatatlan vasszekrény mennyiben európai, azt leírni sem merem.

Dunaújvárosban tehát felújítanak, s remélem, mire minden elkészül, európai mércével is mérhető lesz a most bizony eléggé elavult hivatal.

Rákli Jánosné hivatalvezető-helyettes mindenestre bizik ebben, s abban is, hogy a 108 fős gárda a jövőben is olyan színvonalon dolgozik, mint eddig. Nincsenek könnyű helyzetben, mert az ügyfelek — nyilván egzisztenciális okok miatt — a megszokottnál jóval türelmetlenebbek, ingerlékenyebbek, s a konfliktusok kivédésére nemegyszer jó adag diplomáciai érzékre van szükség.

* * *

Rákli Jánosné (Dunaújváros)

méretű postahivatallal ez idáig nem találkozottam; talán csak Mátészalkán (általában az jellemző, mint Dunaújvárosban: minden talpalatnyi hely kihasznál, sőt „tülkihasznál”, s a szociális létesítmények, helyiségek nem nyújtanak sokkal többet, mint egy tanyasi árnyékszék vagy a biodinnyét őrző csösz kalyibája).

Kókainé Lakos Valéria (Rácalmás)

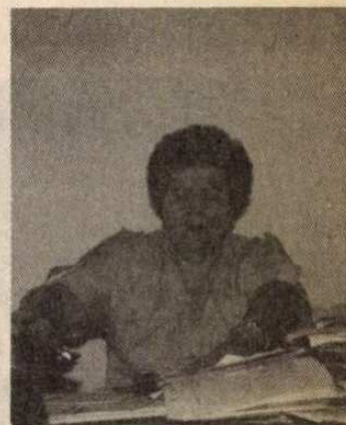
Túlzok? Lehet, de ha arra gondolok, hogy a mostanában nálunk járt szakszervezeti küldöttségek — ha néha szörmen-tén is — ilyen ügyekről is mondtak véleményt, akkor vala-

* * *

Százhalmobatta felé még bétérünk Iváncsára, s a közel lévő

Beloianisz faluba. Nemrégiben Görögországban járva ottani barátaim kérdeztek sorsáról. Jellemző, hogy tudnak létezéséről. Azt hiszem, ez a maga nemében egy ország és egy nép mások iránti megértésének bizonyítéka.

Bizonyára sokan nem tudják: a negyvenes évek végén a diktatúra elől menekülő görögök többek között Magyarországon kaptak menedéket, s lettek megbecsült dolgozói hazánknak, úgy, hogy nemzeti tudatukat egy percre sem adták fel. Sok idő telt el, míg kialakult a mostani Görögország, sokan

Prezenszki Józsefné (Százhalombatta)

visszatértek szülőföldjükre (bár többüknek Magyarország a „szülőföld”), a falu él és létezik.

Elgondolkodtató azért, hogy míg a második világháborús lengyel menekültek befogadása állandóan napirenden lévő téma, a hozzánk települt görögökről alig esik említés.

* * *

Százhalmobatta 1-es postahivatala valamikor egy biztosítóársaságnak épült, s túlzás lenne azt állítani, hogy a posta számára ideális munkafeltételeket nyújt.

A hivatalvezető, **Prezenszki Józsefné** is — mint dunaújvárosi kollégái — a tatározás nyűgét viseli. Becsületére legyen mondván, töretlen jókedvvel. Íróasztalán akkora irathalmaz — átrendezésre vár —, hogy még az ENSZ főtákar is megirigylhetné, de Prezenszkinét ez sem zavarja. Persze mit várjon az ember egy hatszoros kiváló dolgozótól, aki 30 éve dolgozik a postánál, s átélte már egy-két dolgot. Az elismeréseket nyilván nem azért kapta, mert éppen arra járt, vélhetően hosszú évek kemény munkájának elismerése.

Százhalmobatta több kinlódó iparvárosunkkal ellentétben nem áll a csőd szélén. Apróság, de ezt az is jelzi: a városban elsősorban a drágább árfekvésű újságok fogynak, s az már természetes, hogy nagy keletjük van a tudományos folyóiratoknak.

Veégh Ádám

Hegyalja postát kért

A Zempléni-hegység délelőtti lejtőjén terül el az ország természeti kincsekben gazdag tája, a napjaink nehéz gazdasági viszonyai közepette sokat emlegetett Hegyalja. Ez az országrész a történelem során a Partium részét képezte, és a XVI—XVII. században hol az erdélyi fejedelmi, hol a Habsburg királyi politika érdekkörébe tartozott. Főurak versengtek itt birtokért, aranyat érő boráért, amelyet e táj szorgos népe mindenkor nehéz munkával termelt meg. Nem ment ez vértelenül sem, gondoljunk csak az 1697 júniusában innen kiinduló **Tokaji Ferenc**-féle mozgalomra.

A sok vihart megért Hegyalja felett a XVIII. század végén békésebb szelek fújtak. Hegyalja központja Sátoralja-újhely, de Tokaj, Mád, Tállya, Liszka mezővárosok is jelentős kereskedelmi góccokká váltak. A kereskedelem fejlődését gátolta, hogy Hegyalja nem esett bele az ország vérkeringését jelentő postavonal-hálózatba.

Amikor a Királyi Helytartótanács Borsod vármegye kérésére 1790. szeptember 1-jétől a Buda—Eger—Ónod—Kassa delizánszvonalat Egerből Ónod helyett Miskolc érintésével járatta, és ennek híre Zemplén megyében kurrens útján elterjedt, Zemplén közgyűlése alkalmasnak tartotta az időt, hogy a postaállomás iránti igényét előterjessze.

A Helytartótanácsnak küldött felterjesztés nemcsak értékes postai dokumentum, hanem ízelítő is a kor cikornyos hivatali nyelvezetéből:

„**Felsőes Királyi Magyar Helytartó Tanács!**

A 22047 szám alatt elrendelt (A miskolci posta megnyitásával kapcsolatos rendelet. K. M.) és közzétettünk is közönséges tenni parancsolt posták változása ad alkalmatosságot, hogy mi is megyénknek előmenetelére és a

közjónak az előmozdítására, kérjük a' Felsőes Királyi Magyar Helytartó Tanácsnál azt, hogy a posta Hegyaljának derekára és így hosszába a' megyének által járasson és Liskán, Újhelybe és Terebesen három posták újonnan állítatván az Nagymihályival akár a tályai, akár a tokaji postával edgyesítessek.

Ugyanis kívánja és javasolja ezt a' közjő; mert a' Hegyaljának megyénkben fekvő azon nagyobb részei, melyben semmi posta nincsen, a borral és egyebekkel van kereskedésnek nevezetesebb helye. Hogy az ily kereskedések helyén pedig posták legyenek, azt a kereskedésnek természete és az jól elrendelt tartomány törvénye hozza magával... a királyi kincstartó házba befolyó pénz keresésének módja is kívánja hát azt az eszközlést, hogy a szegény adófizető nép könnyebben kereshesse a szülőmívelés által a' pénzt... A postáknak pedig mostanság elrendelve levő helyei szerint, mind ezek akadályoztatnak, mert megyénk széleiben lévén a posta, sem a levelek, sem az utazók a Hegyaljának derekára nem mehetnek...

Ugyan ezen megye, hogy az ország dolgába kifolyó leveleket a tokaji, vagy Kassa felé Gálszécsbe kerülő postákból vehesse a levélhordó és erre a végre rendelt embereknek két ezer Rhénes forintot fizet, mégis három vagy négy nappal későbbben vészi a leveleket. Kiterjedne a haszon a felsőes Kamaramegyénkben levő pataki uradalom, tárkányi és terebesi sóházak tisztségeire hasonló haszonnal: mert ezek is bérelt embert tartanak a levelek hordására, ha pedig a posták felállítatnának, helyben fogják

ezen is venni rendeléseiket és így mind a' költség elkerülhetnék, mind a' levelek hozzájuk is hamarabb érkeznének...

Ezért ezen levelünkben, kiben a' közjőre és a' királyi kincstartó ház jövedelme szaporítására célzó kérésünket kívántuk a felsőes Helytartó Tanács eleibe oly véggel, hogy méltóztassanak Liskán, Újhelyben, Terebesen új postákat állítani és a' tokaji postát Nagymihályval a' szerint egyeztetni. Többire kegyességeknak ajánlottak vagyunk. Költ Szent Mihály havának 27. napján 1790ben S. a. Újhely városában tartott közgyűlésünkről a' Felsőes Királyi Helytartó Tanácsnak aláztos szolgálai.

A megye főispánja útján pártolólág elküldött felterjesztésre a Helytartótanács javaslatot kért a három postahelyre alkalmas személyre. A vármegye **Wéber András** liskai birtokost hozta javaslatba, aki 19 évig szolgált **Eszterházy Imre** lovas seregében, és miután megsebesült, elbocsátást nyert. A liskai posta megnyitására vonatkozó rendeletet 1792. december 31-én adta ki a Helytartótanács, azzal, hogy a postaállomások megnyitása 1793. február 1-jén történjen meg. A postaállomást az előírt időben **Wéber András** meg is nyitotta, és 1805-ig viselte annak gondját.

A postakocsira gyakran szállt fel Tállyán a monoki **Andrássy-birtok** ügyésze, **Kossuth László**, mikor az uradalom ügyében Sátoraljaúj helyben dolga akadt. Az utazgatás során ismerkedett meg a postamester **Sarolta** leányával, akit 1796-ban nőtül vett. E frigyből született az 1848/49. évi forradalom és szabadságharc vezére, **Kossuth Lajos**.

Dr. Kamody Miklós

Szujer János telefonkezelő (Rácalmás)

Miskolcon nem volt szócséplés

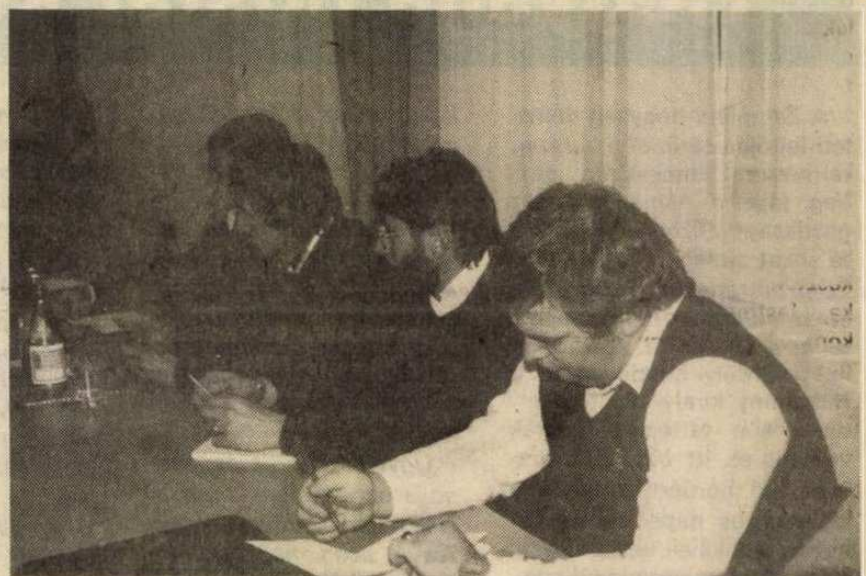
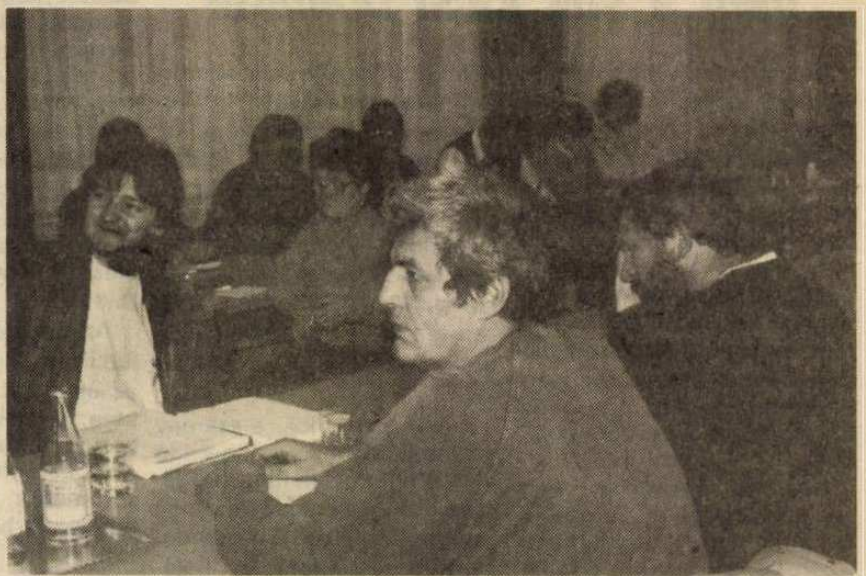

1991. november 12-én értekezletet tartottak a Távközlési Dolgozók Szakszervezetének miskolci sztitkárai részére.

Kis József területi titkár megnyitója után Lázár András mb. szövetségi elnök adott tájékoztatót az aktuális szakszervezeti kérdésekről. Beszédét hozzászólások követték, melyek elsősorban privatizációs kérdéseket, illetve az esetleg kft.-vé való alakulás buktatóit érintették.

Takács István, a nemrégiben alakult független szakszervezet elnöke is szót kért, és ismertette álláspontjukat, melyben egy érdekegyeztető fórum összehívásáról való kérelem is szerepelt.

Ami nagyon szimpatikusnak tűnt, az az, hogy a résztvevők egyértelműen az egymás megértését, s a józan, megfontolt megbeszélések fontosságát hangsúlyozták. S ha ez valóban így történik, a miskolci szakszervezeti munka példaértékű lehet. — **veégh** —

ŐSZ UTÁN

Meddig kell még hímeznünk?

Hát öreg, nem is tudom, mit mondjak...

Mesélhetnek nekem akármit, de hisz' ezt maga is tudja...

Kép és szöveg:
Kis László

Ismét fogad a Benczúr!

1991. október 4-én megnyílt a felújított, átépített budapesti Postás Művelődési Központ. A beruházó TÁVBER részéről *Wieland Vilmos* igazgató idézte fel a rekonstrukció fontosabb eseményeit. Elmondta, hogy több mint 200 millió forintba került ez a beruházás. Ezt követően *Faragó Gábor*, a kivitelező Technoszolg Prima Kiszövetkezet nevében átadta az épület ajtaját nyitó „aranykulcsot”.

Az ünnepélyes átadás pillanataiban a következő gondolatok fogalmazódtak meg bennünk, a közművelődés szakembereiben: amikor 1989 szeptemberében kiköltöztünk a Benczúr utcai épületből, még nem sejtettük, mennyi változást hoz ez a két esztendő, úgy gondoltuk, a legfőbb feladatunk az lesz, hogy a három szakszervezeti intézmény (a PMK, a Postások Erkel Ferenc Zeneiskolája és a Postások Szakszervezetének Központi Könyvtára) *megőrizze legfőbb működési területeit*, s minél kevesebb tevékenységi formáról kelljen lemondanunk a kiköltözés ideje alatt.

Ennek a vállalt feladatnak sikerült is a volt Magyar Posta Központjának és a Postások Szakszervezetének nagyfokú erkölcsi és anyagi támogatásával eleget tennünk. Minden klubunkat, bará-

ti körünket, művészeti csoportunkat megőriztük, tanfolyamaink száma — amelyeket postai, távközlési szervekhez kihelyezve szerveztünk — még emelkedett is. A zeneiskola ugyan két helyszínen, de a megszokott színvonalon dolgozott.

A központi könyvtár a két év alatt teljes körű leltárt készített könyvvállományáról, s megkezdte a katalógus számítógépre vitelét. Emellett az üzemi letéti könyvtárakat is sikerült részlegesen működtetnie. Sajnos a könyvkölcsönzést fel kellett függesztenünk.

Várakozásunkkal ellentétben azonban nem a város különböző pontjaira szétszórta közművelődési munka volt a legnagyobb változás számunkra. *Amikor a Magyar Posta utódvállalatokra oszlott, megijedtünk.* Sorra-rendre szüntetik meg a különböző vállalatok saját művelődési intézményeiket, s mi is attól féltünk, hogy az átszervezéssel járó bonyodalmak közepette a többiek sorsára jutunk. Félelmeink alaptalanságát szerencsére bebizonyította az idő.

A másik izgalmas fordulópont az volt, amikor a rendszerváltozással párhuzamosan *megkérdőjeleződött a szakszervezeti műve-*

lődési intézményeknél a szakszervezet tulajdonosi, fenntartói és ezáltal szakmai irányító szerepe. Ismét félhettünk, nehogy a fűrdővízzel kiöntött gyermek sorsára jussunk. S ekkor a három nagy utódvállalat sietett a segítségünkre, és alapítókként létrehozták 1990 januárjában a *Postai és Távközlési Művelődési Alapítványt*.

Az alapítvány működőképessé tétele nem volt gond nélküli, de éppen az elmúlt hetekben sikerült olyan végső formát létrehozni, amelyben mind a régi fenntartó, a szakszervezet, mind az alapító vállalatok kölcsönösen megfelelő konszenzusra jutottak.

A harmadik jelentős változás az volt az életünkben, hogy a há-

rom szakszervezeti intézmény (művelődési központ, zeneiskola, könyvtár) az alapítvány létrejöttékor egyesült. A közös működés feltételeinek, módszereinek és szervezetének kidolgozása a közeljövő feladata.

Reméljük, hogy a felújított épületben jól fogja magát érezni minden kedves látogatónk, legyen az valamelyik művelődési forma igénybe vevője, tanácskozási résztvevője vagy csak egy jó vacsora elfogyasztója. Mi mindennek igérjük, mindent megteszünk azért, hogy nálunk jól érezzék magukat és máskor is *visszajöjjenek* a Benczúr utca 27-be.

Bundik Zsigmond

Egy könyvbarát jegyzetei

A legérdekesebb tünemény

Az olvasás hasznáról és gyönyörűségéről már sokan, sokszor és sokféleképpen írtak. Nézzük, mit mond erről *Márai Sándor* Füves könyvében: „Erővel olvasni. Néha nagyobb erővel olvasni, mint amilyen erővel az írás születt, melyet olvasol. Áhitattal, készséggel, figyelemmel és kérlelhetetlenül olvasni... Életre-halálra olvasni, mert ez a *legnagyobb emberi ajándék*. Gondold meg, hogy csak az ember olvas.”

*

„Mást is rejt a világ, mit mutat először...” — hangzik *Illyés Gyula* egyik verssora. Arra figyelemzett a költő, hogy ne elégedjünk meg az élet felszíni jelenségeivel. Csiklandozza kíváncsiságunkat, arra biztat, hogy tájékozódjunk, *gondolkodjunk*, nézzünk a tények, az események mögé. Ne restelljük újragondolni a dolgokat, hogy tisztán és összefüggésekben lássunk.

*

Széchenyi István a leggyakrabban idézett szerzők közé tartozik mostanában. Legtöbbször citált mondása talán „a kiművelt emberfők sokasága”.

Sűrűn halljuk és olvassuk e gondolatot, de vajon helyesen értjük-e? Mit jelent ez valójában? Nagy valószínűséggel állíthatjuk, hogy *közműveltséget, közértelmességet* jelent. Am nemcsak tárgyi tudást, hanem *emberi minőséget* is, amelynek fontos tartozéka az erkölcs.

*

Igaza lenne *Koestler* egyik hősének, aki ezt vallja: „Vagy okos az ember, vagy tisztességes, a kettő együtt nem megy.” Csakugyan nem megy? Biztos, hogy az *okosság és a tisztesség* nem fér meg egymás mellett? Kétkem. Mi több — tapasztalataink is ezt bizonyítják — a kettő nem zárja ki egymást. Számtalan példa van rá, hogy egy emberben is párban jár(hat)nak. Pásztázzuk csak végig ismeretségi körünket.

*

Móricz Zsigmond úgy vélte, hogy „az élet legfőbb öröme a munkaöröm.”

Mit szólnon ehhez a több mint 250 ezer munkanélküli?

*

Károlyi Mihályné írja Együtt a száműzetésben című könyvében: „... Úgy éreztük, hogy a *legnagyobb bűn a közöny*, és Dante helyesen tette, amikor a Poklában különleges helyet biztosított a langyosoknak.”

A kiábrándulásból fakadó közönyösség és passzivitás nem kis veszélyt jelent ma is a demokratikus fejlődésre. De mielőtt Dante Poklába küldenénk

„Merj gondolkodni!” (Horatius)

a közömbösöket, nézzük meg, miért váltak azzá. Mennyiben felelősek ezért maguk, és mekkora szerepet játszanak ebben a társadalmi körülmények?

*

Bekezdések az emberről. Ez a címe *Ancsel Éva* sikeres könyvének. Különlegességét az adja, hogy valóban bekezdésekből áll e kötet, aforizma tömörségű gondolatbokrakból. Olyanokból, amelyek töprengésre kényszerítenek és vitára ingerelnek. Például ez a bekezdés: „A jellemnek — ha van ilyen — csak legfontosabb dolgaikba *nincs* beleszólása.”

Ellenvetésem: a jellem létét aligha lehet megkérdőjelezni, és éppenhogy a legfontosabb dolgaikba szól bele.

De mit mond erről *Márai Sándor* Füves könyvében: „A legérdekesebb tünemény, mellyel az emberi életben találkozhatunk, az emberi jellem. Semmi sem olyan érdekes, meglepő, kiszámíthatatlan, mint a folyamat, melynek során egy ember elárulja jellembeli sajátosságait... *A jellem maga az ember.*”

Bizonyíték erre a rendszerváltás folyamata. Az emberi jellem színváltozásainak micsoda kavalkádját láthatjuk?! Hozzá képest a szílvány is szürkének látszik.

*

Olvasónaplómban böngészve találtam rá *Szabó Pál* figyelmeztetésére. A paraszti élet avatott mestere írja: „*Nem olyan egyszerű dolog embernek lenni.*”

És annak maradni — tehetjük hozzá.

*

Az utóbbi időben magam is szorgalmas olvasója vagyok *Bibó Istvánnak*. Hogy miért? Mert a mai indulatos, zavaros közéleti vitákban, vitaminhiányos politikai kultúránkban meghatározó, viszonyítási pontot jelent. Bibó kedvelni való szerző, objektív, tárgyilagos, *higgadt* politikai gondolkodó. Magával ragad tudása, hitelessége, mondanivalójának minősége, pártokon felül és kívül álló eszmérendszere. Munkásságának *legfőbb értékei*: demokratikussága, halk patriotizmusa, szociális érzékenysége, népisége, toleranciája.

Ezekre olyan szükségünk van, mint Szaharának az esőre. Ajánlott olvasmánya lehet minden politikusnak, közéleti tisztviselőnek, érdeklődő demokratának. Annál is inkább, mert kevesen olvassák könyveit; még nem foglalta el azt a helyet e tudós politikus, amely megilleti szellemi életünkben.

— kárpáti —

Festészet ecset és vászon nélkül

Századunk utolsó évtizedében, amikor az elektronika már lakótársunk, életünk része, nem csodálkozunk, ha egy színpadi produkcióban helyet kap a lézer, tért hódít a gépzene, és egyre több művészeti ágban alkalmazzzák korunk vívmányait. Mégis, nehezen tudom elképzelni, hogy remekbe szabott írásművet szerzője szövegyszerkesztőn írja, vagy ha egy grafika, festmény születne meg komputerben, vagy annak segítségével.

Nos, amikor *Dávid Vera* festőművész felkerestem zuglói otthonában, hamar rájöttem naivitásomra. Hiszen a művész, aki 1975. és 1980. között végzett el a Magyar Képzőművészeti Főiskolát *Sváby Lajos* tanítványaként, és azóta is a Fia-tal Képzőművészek Stúdiójának tagja, nem is oly régi új utakon halad.

— *Hogyan alakult pályája a főiskola elvégzése után?*

— A diploma megszerzése után olajfestéssel dolgoztam, a hagyományos figurális stílusban. Viszonylag rövid idő után, mintegy két év múlva fordult figyelmem a szürrealista nonfiguratív művészeti irányba. Ez a szakasz 1984-ben ért be annyira, hogy sor kerülhetett első kiállításomra, az újpesti Lila iskolában.

— *Milyen volt a fogadtatás?*

— Bár még mindig sokan idegenkednek ettől a művészeti megközelítéstől, végül is sikeres volt. Mindenesetre a szakma értékelte munkámat, részben ennek köszönhetően további kiállításokra is sor került.

— *Hol mindenütt fordult meg?*

— Engedje meg, hogy csak a felsorolásra szorítkozzak. 1984: Budapesti Bartók Galéria; 1986: Unterwärt, Ausztria; 1986: Stipendium, Antwerpen; 1988: Galerie Vastra Hamngaten, Göteborg; Sotheby's Budapest; 1990: University Festival, Groningen; 1991: Galerie Akzente, Berlin. Az utóbbiak már 10 éves munkám keresztmetszetét adták. Szerénytelen-ség nélkül mondhatom, hogy nagy sikerem volt, és szinte be-robbantam a köztudatba.

— *Önt mostanában mégsem erről ismerik...*

— Valóban, négy évvel ezelőtt kezdtem foglalkozni a komputergrafikával, ami valóban újdonság. Akkor egy Delux Point programmal indultam.

— *Gondolom, rajtam kívül többen nem tudják, mit jelent ez. Kérem, mondja el!*

— Aki már dolgozott komputerrel, az tudja, hogy ennek három eleme van. Kell egy számítógép, egy képernyő és a nélkü-lözhetetlen „egér”. A képernyőn

megjelenik egy vízszintes sáv, amelyben szakv és pontok vannak. Magyarul utasítások, valamint variációs lehetőségek. Például árnyékolás, perspektíva, tengelyszimmetria, animáció és így tovább, valamint a palettaelőhívásra 6—36 színek, amelyekből több tizezer színárnyalat állítható elő. A jelek és pontok segítségével, az egér mozgásával húzhatok egyenes, tetszőleges görbe vonalakat, mozgathatom a képrészleteket a képernyőn, változtathatom a színeket. Az egeret a megfelelő jelre viszem, ugyanakkor mozgatója által ugyanúgy dolgozhatok a képernyőn, mint ceruzával a papíron.

— *A képernyőn megkomponált alkotás hogyan válik kézzel foghatóvá?*

— A képernyőn elkészített alkotást lefotózzom, és arról színes fénymásolatot készíthetek. A fotó fénypék nagyságú, a fénymásolat tetszőleges méretű lehet. A papíron a vonalak szakaszossága összemosódik, csak nehezen vehető észre. Elképzelhető, hogy vászonra másolok és képnagyságúra nagyítom fel.

— *A megmutatott képek roppant színesek és dinamikusak.*

— Igen, hiszen a képernyőn olyan színek „keverhetők” ki, amelyeket ecsettel nem, vagy csak nehezen lehetne előállítani. További előny, hogy a már elkészült képet „átfesthetem”, ha például a nyomtatott példány nagyon eltér a képernyőn megrajzolttól. Ez a fotózás és másolás minőségétől, az alkalmazott technikai eszközök milyenségétől függ.

— *Ha eltekintünk a technikai berendezésektől, akkor végül is miben különböznek ezek a képek a festettől? Miért érdemes ezt használni?*

— Komputerrel azt érdemes megrajzolni, amit mással nem lehet. Például alakot, portrét felesleges így csinálni. De tértáratokat, vektorokat, az építészetben használatos ábrákat viszont igen.

— *Ön szerint ez művészet?*

— Önmagában nem, csupán eszköz. Hogy művészetté válik-

e, az az alkalmazótól függ. Ugyanakkor korszerű, mert korunkban árad az elektronika. Bizonyos képességeket is fejleszt, másokat, például a klasz-szikus értelemben vett kézügyességet nem feltételezi. Persze azt sem szabad elfelejteni, hogy nem mindenki művész, akinek ügyes keze van. Ez nem helyettesíti az akvarellt, a linót, az olajfestészetet. Mind-nek megvann a funkciója, rendeltetése.

— *Tehát nem fejleszti a vizuális kultúrát?*

— Nem jobban mint bármilyen más: a ceruza, az ecset, maga a kép. A gép, valamint a manuális és vizuális készség nem zárja ki egymást. Az elektronikus képalkotás önmagában nem gyorsítja az esztétikum fejlődését.

— *Valamire talán mégis jó a nem művészek számára.*

— A felismerésre, az alkalmazási készség kialakítására. Összességében azonban nem ettől válnak a mai gyerekek művészetet értő, szerető felnőttekké.

— *Akkor, kérem definiálja, mi is ez!*

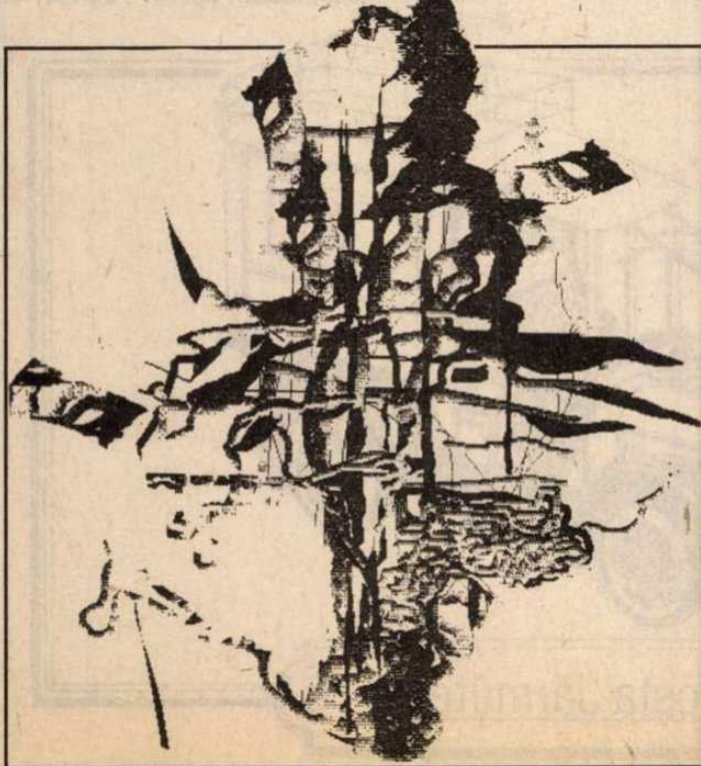
— Új dolog, amivel csodákat lehet művelni, ami által évszázados hagyományok dőlnek meg. És nem áll ellentétben az előbb mondottakkal, ha most azt hangsúlyozom, hogy kialakulhat egy XXI. századi tábor, amelynek tagjai a komputer segítségével válnak művészettisztelővé, és néhányan annak művelőivé.

— *További tervei?*

— Novemberben ismét Berlinben állítok ki a Litera Turhauseban. Ezt a kollekciómát ki-egészítem copy art munkákkal. A továbbiakban a fénymásolással fogok érdemben foglalkozni, már megszereztem a szükséges felszereléseket. Ezt azért is tartom fontosnak, mert a közelmúltban a Vasarely Múzeumban megrendezett Groupe A—Z Art Electro-images Paris kiállításon másodmagammal képviseltem a hazai elektrografikusokat, s ott nagy elismerést arattam. Ez kötelez.

— *További sok sikert kívánok úttörő munkájához!*

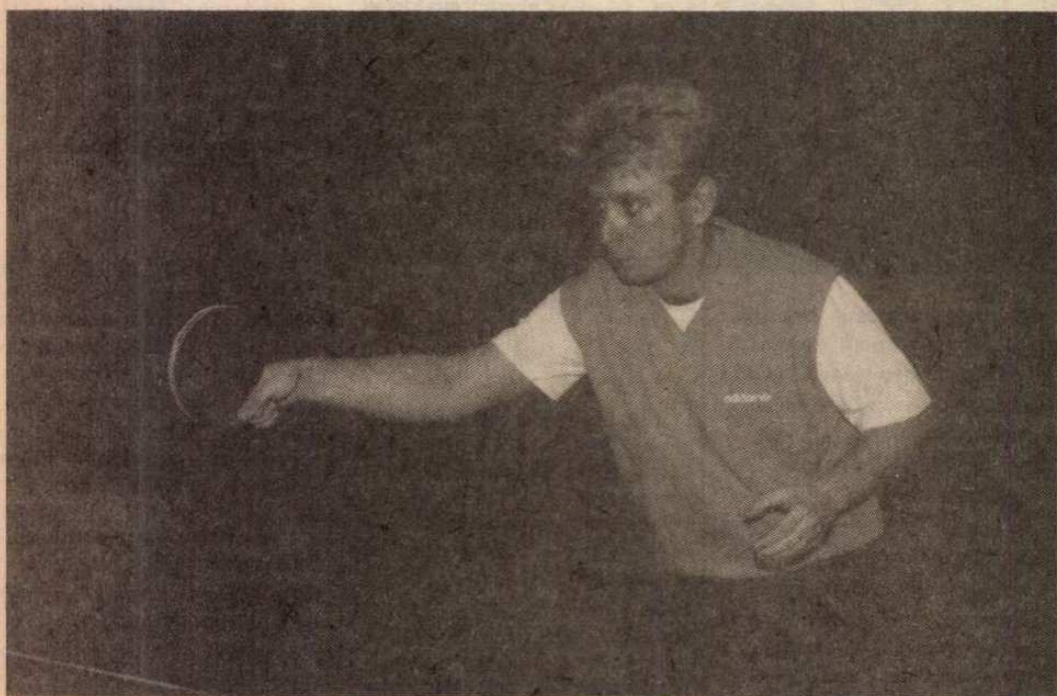
Hunyor Zsolt

Itt már a kutya sem ismeri ki magát!

Váratlan vereség

Németh Károly

Asztalitenisz ETTU Kupában a Postás SE férfi csapata Budapesten fogadta a török EFES Pilsen Istanbul gárdáját.

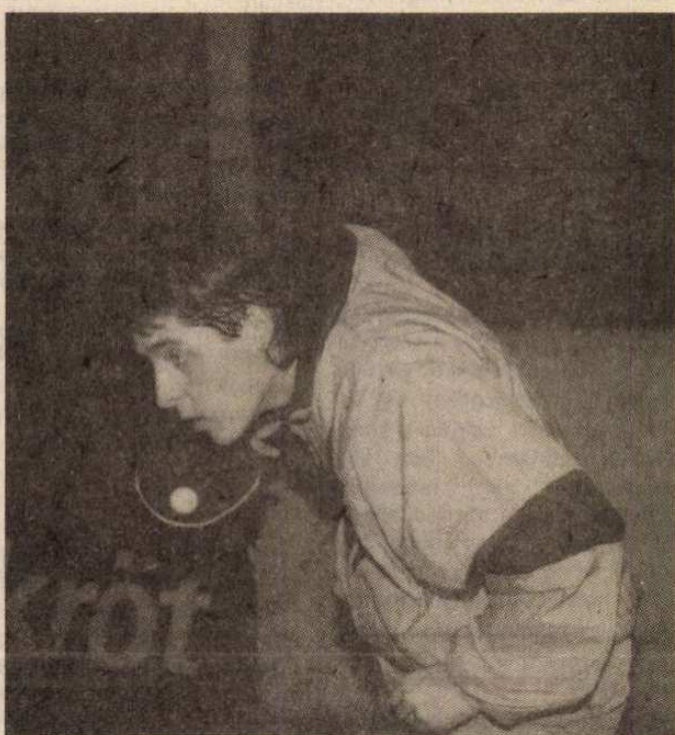
A csapatok összeállítása:

Istanbul: Gürhan Yaldiz, 510-szeres török válogatott, idén megnyerte a Balkán Bajnokságot, İlhan Eren, Bulgáriából áttelepült többszörös török válogatott, Li-Yan, többszörös kínai, tartományi és hadsereg válogatott.

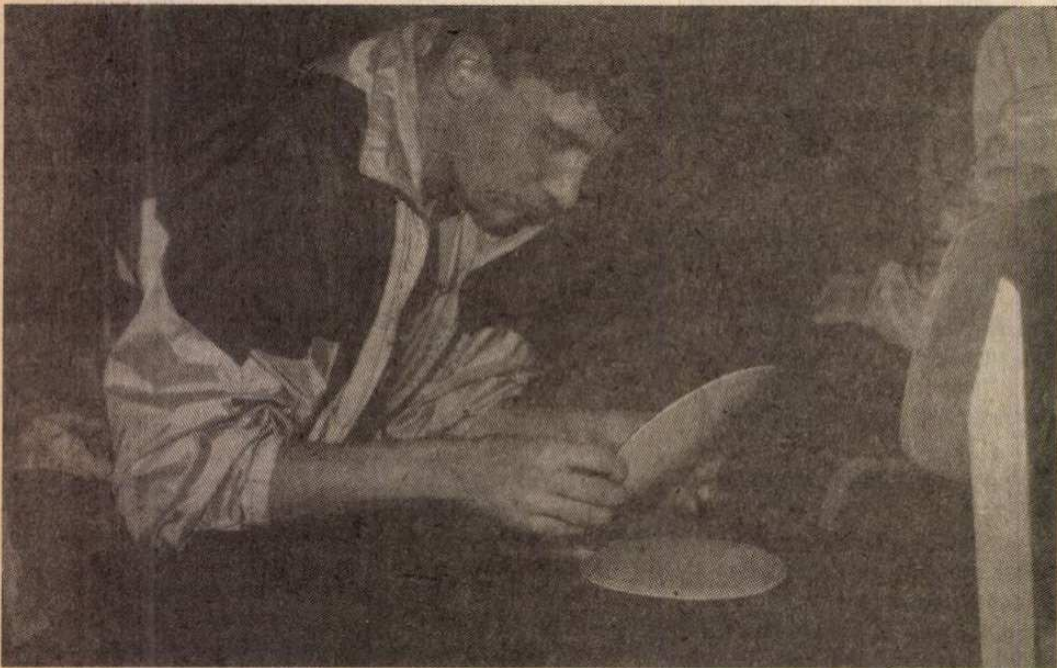
Postás SE csapata: Németh Károly, többszörös magyar bajnok, ranglistavezető, több mint 100-szoros felnőtt válogatott, Turbók Attila, magyar bajnok, a ranglista 5. helyezette, magyar válogatott, Bátorfi Zoltán, magyar bajnok, ifjúsági kora ellenére a felnőtt ranglista 10. helyezette, felnőtt válogatott.

A mérkőzést a török bajnokcsapat nyerte 5:2-re. Vereséggel a magyar csapat kiesett a további küzdelmekből.

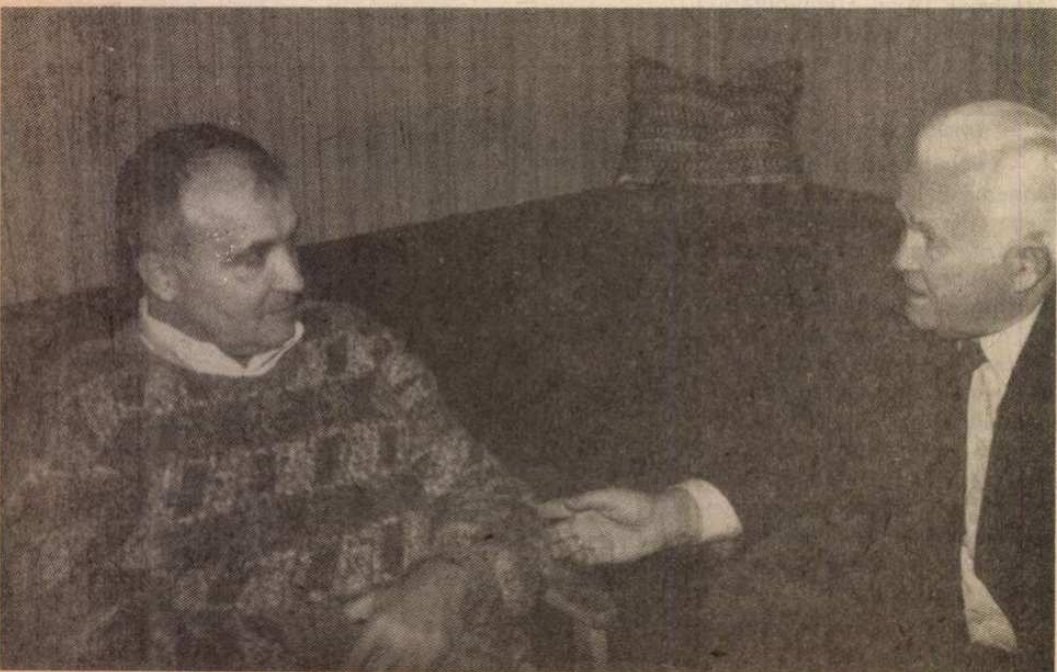
— iglőiné —

Turbók Attila

Bátorfi Zoltán: Jó lesz ez a borítás?

Bátorfi István (balról) és Sidó Ferenc: A jó tanács sem segített

Öregek és fiatalok

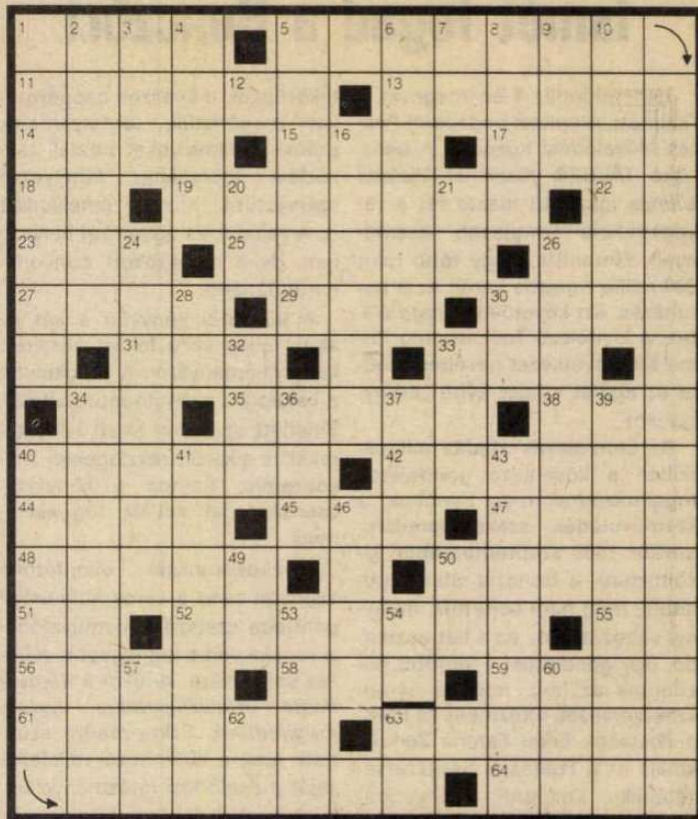
Rónay György négysoros versében érdekes gondolatok vannak a felhők kapcsán. „Milyen idő lesz holnap? Ki tudja, szeszélyes a fellegek útja. Szállnak, tűnnek a szélben...” Folytatás a vízzs. 5. és függ. 40. alatt.

VÍZZSINTES

1. A fillér Jugoszláviában, 5. Az idézet első része, 11. Nem mérges kígyó (névelővel), 13. A gyufa magyar feltalálója, 14. Sakkdöntetlen, 15. Focista igéje, 17. Idegen férfinév, 18. Az ezüst vegyjele, 19. Uralkodói székben ülő, 22. Minisztertanács, 23. Az arany is ez, 25. Konyhai eszköz, 26. Hónaprövidítés, 27. Eszme, elképzelés, 29. Távolba mutató szó, 30. Hagyma, 31. Afrikai antilopfajta, 33. Tartó, 34. Igeköző, 35. Pödör, 38. Mezőgazdasági eszköz, 40. Szlovákiai város lakója (ford.), 42. Elnézést! 44. Görög stílusú épületek díszje, a parkettpadló szegélylemeze, 45. Asszony lesz belőle, 47. B-vel az elején tengeri emlős, 48. Mindent helyettesítő kártyafigura, 50. „A szerelem iskolája” szerzőjének személyneve (Kahn), 51. Szovjet repülő típus betűjele, 52. Állat Ausztráliában, 55. Kis francia sziget, 56. Csinos, takaros, 58. Kevert Ono, 59. Feddhetetlen jellemű lovag jelzője, 61. Totóból ismert olasz város, 63. Hős katonája, 64. Messzebbre, el (ford.).

FÜGGŐLEGES

1. Kenőolajként is használt, 2. Mester lesz belőle (+ n.e.), 3. A költő kellektárában van, 4. Ragozott vonatkozó névmás, 5. A honvédségnél van ilyen bizottság, 6. Vakbuzgó, vakhíttű, 7. Ő a németben, 8. Takarmánytartósító hely, 9. Enese részle 10. Éhínség, sanyarú élet, 16. ... Press (az USA legnagyobb hírügynöksége), 20. Fél bors! 21. Daloló szócska, 24. Előfordul, 26. Pörkölttel finom, 28. Ausztria, Norvégia gk-jelzése, 30. Dél-európai folyó, 32. Nagyhatalom, 33. Trombitahang, 34. Nemes úr felesége vagy lánya ismert francia szóval (fon.), 36. Folyó a SZU-ban, 37. Öreg bácsi

(ford.), 39. Ellenjátékot bejelentő a kártyában, 40. Az idézet második része, 41. Övezet, ágazat, 43. Kapura lőtte a labdát, 46. Számítatlan szerkezet fontos alkatrésze, 49. Szolmizációs hang, 50. Francium, 53. Város Franciaországban (ford.), 54. Megeléget, 57. TCE, 60. Víz átkelőhely, 62. Álám, 63. Vörös Meteor.

— Bánhidai —

Beküldendő: a vízzs. 5. és függ. 40. alatti megfejtés.

Beküldési határidő: december 10.

Előző rejtélyünk helyes megfejtése: ... amikor az ember nem több, csupán becsületes.

Könyvtalványt nyertek: Kolozi Sándor (Debrecen), Németh Katalin (Decs), Sterczér Ödön (Tatabánya V.), Wátz Mártonné (Budapest).

POSTAI ÉS HÍRKÖZLÉSI DOLGOZÓK LAPJA
A Postai és Hírközlési Dolgozók Szakszervezeti Szövetségének lapja
Szerkesztőség: Budapest XIV., Cházár András u. 13. 1146
Postacím: Budapest, Postafiók 14. 1406
MNB 218-98330-4116
Felelős szerkesztő: VÉGEH ÁDÁM
Tervező szerkesztő: MEZŐFI LÁSZLÓ
Telefon: 142-8777
Kiadja a Postai és Hírközlési Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége
Budapest XIV., Cházár András u. 13. 1146
Levél cím: Budapest, Postafiók 14. 1406
Felelős kiadó: LAZÁR ANDRÁS mb. elnök
Előfizetési díj egy évre: 36 Ft
91-1034 Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: DR. CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató
ISSN 0866-1766

1 2 4 8 16 * * *

AKCIÓ! AKCIÓ! AKCIÓ!

A Posta Járműtelep október 1-jétől 1991 végéig 20 százalékos munkadíjkedvezményt ad gépkocsi-javíttatás esetén a TIG, a BUVIG, a HTI, a Táviró Hivatal, a Távközlési Anyagellátó Központ, a Távközlési Beruházási Iroda, a COMEX, az Első Magyar Telefonkabel Kft., a TÁVISZ Kft., a Frekvenciagazdálkodási Intézet, a Magyar Műsorszóró Vállalat gépkocsijaira és dolgozóinak magángépkocsijaira.

Éljen a lehetőséggel, javíttassa nálunk személy- és tehergépkocsiját!

Vállalunk futójavítást, karambolos javítást, vizsgáztatást.

Október 1-jétől szombaton is várjuk tisztelt ügyfeleinket.

Felvilágosítást kérhet: a Budapest XIV., Egressy út 35-51. szám alatti munkafelvetőnkön személyesen vagy a 183-3990-es telefonon.

* * *

A Posta Járműtelep **asztalosműhelye** kis és nagy tételben bér munkát vállal:

- fűrészáru méretre szabása;
- vastagsági gyalulás;

- marás, csapolás, nütölás stb.

Tarifánk alkalmi: 350 Ft/óra.

100 000 Ft-nál nagyobb megrendelés esetén a felettes részről 20 százalékos munkadíjkedvezményt adunk.

Érdeklődni: a 252-6222/236-os telefonon, a művezetőnél lehet.

Várjuk megrendelésüket.

Címünk: Posta Járműtelep, Bp. XIV., Egressy út 35-51.

* * *

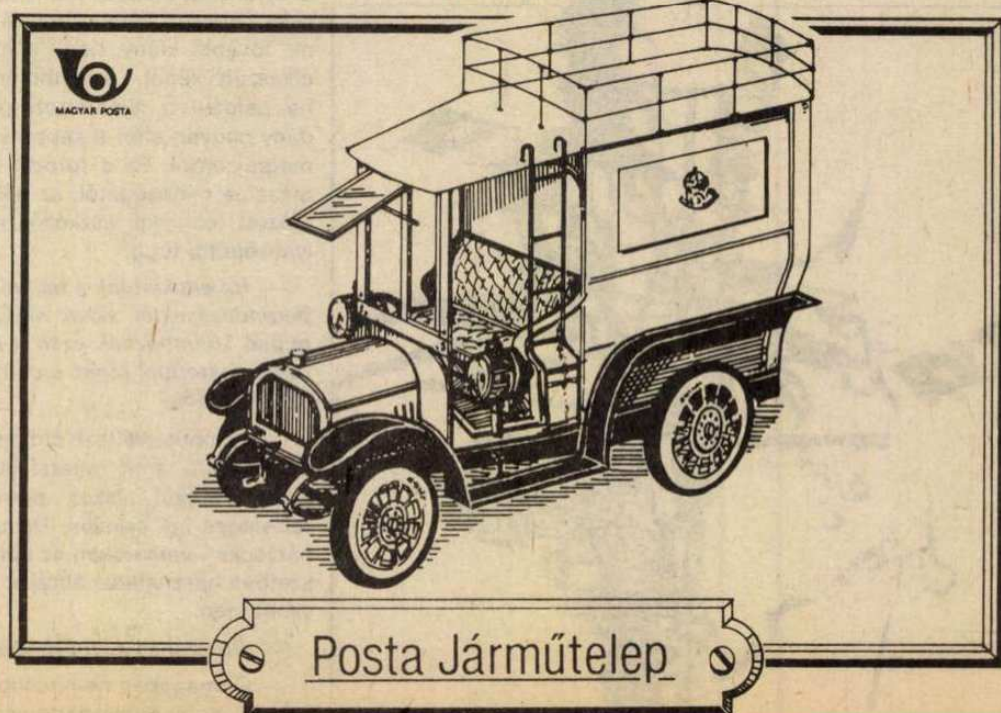
A Posta Járműtelep felajánlja szabad **forgácsolási** kapacitását egyedi és kisszériás munkák végzésére:

- hengerfúrás, hönölás;
- főtengely-köszörülés;
- esztergálás;
- marás, vésés;
- gyalulás.

Tarifánk egyedülállóan kedvező: 350 Ft/óra. Megrendeléseiket várja az ipari részleg vezetője.

Felvilágosítás, információ: a 163-4022-es telefonon.

Cím: Posta Járműtelep, Bp. XIV., Egressy út 35-51.

Posta Járműtelep